

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית

מנהל אגף היערכות לשעת חירום

תרגיל התגוננות ארצי במוסדות החינוך בתרחיש רעידת אדמה

ה' באדר ב' התשע"ט

12 מרץ 2019

רחוב דבורה הנביאה 2, ת"ד 292, ירושלים 9100201 ☎ 02-5603324 📠 02-5602636 ✉

29 אוקטובר 2018
עמוד 1 מתוך 47

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

כ' בחשוון תשע"ט
מס' סימוכין: 0019909-2018-1023-2000

לוח תפוצה

הנדון: תרגיל התגוננות ארצי במוסדות החינוך בתרחיש רעידת אדמה - שנה"ל תשע"ט

1. כללי

- א.** בשנת הלימודים תשע"ט, יום שלישי, ה' באדר ב', התשע"ט, 12 מרץ 2019 בין השעות 10:00 - 12:00, יערך תרגיל רעידת אדמה ארצי בכל מוסדות החינוך בארץ, ובכלל זה גני הילדים.
- ב.** **התרגיל הארצי יכלול את הפעולות הבאות:**
- (1) תרגול התגוננות בתרחיש רעידת אדמה לכל התלמידים והמורים.
 - (2) תרגול צונאמי בבתי ספר הרלוונטיים ע"פ מפת השיטפונות שפורסמה ע"י ועדת ההיגוי לרעא"ד (פירוט בסעיף 5 ה).
 - (3) תרגול הצל"ח (צוות לשעת חירום) הבית ספרי באמצעות סימולציה בחדר מורים.
 - (4) תרגול "למידה מרחוק" באמצעות אתר האינטרנט הבית ספרי - התלמידים יתבקשו לעסוק בתכנים לימודיים מתוקשבים, ולנהל שיח עם המורה באמצעות המערכת (על פי תוכנית של מינהל תקשוב).
 - (5) תרגילי קליטת אוכלוסייה במס' בתי ספר בכל מחוז בתיאום והובלת משרד הפנים מול הרשות המקומית בכפוף לאישור מחוז משרד החינוך.
- ג.** מועד התרגיל פורסם בחוזר מנכ"ל הודעות ומידע בחודש **אפריל 2018** ♦
<http://apps.education.gov.il/mankal/Hodaa.aspx?siduri=86>
- ד.** אין לתכנן ולקיים ביום התרגיל כל טיול או פעילות חוץ בית ספרית למעט פעילות של שבוע גדני"ע, "מסע ישראלי" ו"מסע על חומותיך" - באחריות מינהל חברה ונוער.
- ה.** בקשות ל"טיול נודד", בן שלושה ימים ומעלה יועלו לאישור חריג בלשכת תיאום הטיולים.
- 2. רקע**
- א.** ההסתברות להתרחשותן של רעידות אדמה בעולם מחייבת אותנו להכין את תלמידי מערכת החינוך להיערכות ולהתנהגות נכונה בעת התרחשות רעידת אדמה וצונאמי.
- ב.** ההנחיות להתגוננות לרעידת אדמה וצונאמי למוסדות חינוך עודכנו בשנת 2012 ונקבעו ע"י ועדת ההיגוי הבין משרדית לרעידת אדמה לאור המלצות ועדת מומחים בראשות פרופ' יצחק אשכנזי.

3. מטרות התרגיל

רחוב דבורה הנביאה 2, ת"ד 292, ירושלים 9100201 טל' 02-5603324 פקס 02-5602636 | <http://www.education.gov.il/bitachon>
شارع شيطي يسرانييل 2, اورشليم-القدس, 9100201 هاتف 02-5603324 فاكس 02-5602636 | www.edu.gov.il
shaltiram@education.gov.il

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

- א. הטמעת ההנחיות להתגוננות התלמידים בעת **רעידת אדמה** והגברת מוכנות **מערכת החינוך למצבי החירום השונים**.
- ב. הטמעת ההנחיות להתגוננות התלמידים בתרחיש רעידת אדמה **וצונאמי** במוסדות החינוך הרלוונטיים (כמפורט בנספחים).
- ג. הטמעת **נוהל פינוי ומילוט תלמידים** במצבי החירום השונים (כמפורט בנספח ו').
- ד. העמקת השילוביות והשת"פ בין הרשות המקומית / המוסד החינוכי לבין משטרת ישראל, פיקוד העורף, כב"ה, מד"א ועוד.

4. מתווה התרגיל

- א. התרחשות רעידת אדמה בתאריך **12 מרץ 2019** בשעה **10:00**. בעוצמה של 7.4 בקפריסין, באזור המפגש של העתק אקרוטירי והעתק פאפוס ובעומק של 10 ק"מ.
- ב. הרעידה תפעיל את מערכות ההתרעה המקומיות בבתי הספר בישראל.
- ג. מיקום הרעידה הינו במפגש גבול סגירה של הלוח האירואסייתי והלוח האפריקאי אשר מתאים להיווצרות צונאמי.
- ד. במידה ואכן נוצר צונאמי - זמן הגעה מוערך של גל הצונאמי הראשון הוא כ 30 דקות.
- ה. נפגעים רבים בכלל אוכלוסיית מדינת ישראל כולל במוסדות החינוך.
- ו. נזקים רבים במבני מוסדות החינוך בכל הארץ.
- ז. קבלת התרעה להתרחשות צונאמי כ 45 דק' לפני - כל מוסד חינוכי הממוקם **בטווח של 1 ק"מ מחוף הים התיכון**, יתרגל את סדר הפעולות בעת קבלת התרעה על האפשרות להתרחשות צונאמי עד שער היציאה מבית ספר (אין לצאת מבית ספר, אלא אם כן קיבל אישור מקב"ט המחוז) – **פירוט בסעיף הבא**.

5. השיטה

- א. קיום השתלמויות לרכזי הביטחון בנושא היערכות לרעידת אדמה ובדגש על הטמעת ההנחיות על ידי קב"ט מוס"ח רשות.
- ב. עריכת השתלמות לסגל בית הספר על ידי רכז הביטחון הבית ספרי.
- ג. הטמעת ההנחיות לבחירת נתיב מילוט באמצעות סרטון **בחדר מורים**.
- <https://youtu.be/lzDtswYHxa0> כתוביות בעברית
 - <https://youtu.be/ne6hEQIPmMk> כתוביות בערבית
- ד. **הכנת תוכנית מילוט בית ספרית** על ידי מנהל ביה"ס ורכז ביטחון, ובליווי קב"ט מוס"ח רשות, וסימון מרחבי פעילות עיקריים ע"פ הנחיות המשרד (כמפורט בנספח ה').
- ה. **היערכות לצונאמי במוסדות הרלוונטיים**
- (1) מנהל המוסד החינוכי הממוקם בתוך הטווח של **1 ק"מ מחוף הים התיכון**, יכין תוכנית מילוט בעת צונאמי **בליווי וסיוע של קב"ט מוס"ח**.
 - (2) כל מנהל יקיים מפגש עם הצל"ח וסגל המורים, ויתדרך אותם בתוכנית המילוט, ויעדכן את ההורים בתוכנית.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום וביטחון סביבתי
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

3) יש לצפות בסרטון ההדרכה **כתנאי וחובה להיערכות** (מורים ותלמידים) - כללי התנהגות בעת התרחשות צונאמי בישראל עם דגש על מוסד חינוכי.

<https://www.youtube.com/watch?v=KSSx9plx-xo&t=2s> כתוביות בערבית ואנגלית

https://www.youtube.com/watch?v=-UHEz_eY3rw כתוביות בערבית ואנגלית

4) באחריות קב"ט המוס"ח הרשות לתכנן יחד עם מנהל המוסד החינוכי, ולאשר את תוכנית המילוט אצל **מפקד התחנה המשטרה המקומית**.

5) הנחיות לבניית תוכנית מילוט בצונאמי למוסד החינוכי **לפי רשויות ומוסדות**

חינוך רלוונטיים – (כמפורט בנספח ז')

ו. הדרכת סגלי ההוראה על ידי המאלש"חיות בכל בתי הספר, בהם יבוצעו תרגילים משולבים ותרגילי הדגמה.

ז. הדרכה ותרגול התלמידים על ידי סגל המוסד החינוכי בסיוע רכזי הביטחון וקב"טי מוס"ח ברשויות המקומיות, ותדריך ילדי הגן על ידי מנהלות הגן בסיוע קב"טי מוס"ח ברשויות המקומיות.

ח. **קיבוע אביזרים לא מבניים** במוסד החינוכי (ספריות, ארונות, מזגנים) **בכלל** ובכיתות הלימוד **בפרט** בסיוע אנשי האחזקה בבית הספר וברשויות המקומיות, ואילו בגני הילדים על ידי אנשי האחזקה של הרשות המקומית / בעלות.

ט. הצבת כרזות - **סדר פעולות** להתנהגות בעת רעידת אדמה במוסד החינוכי בכל מוסדות **הכרזות** תחולקנה לקב"טים בכנסי הקב"טים המחוזיים ובאמצעות הקב"טים לכל בתי הספר.

י. תרגול עצמאי של כל מוסד במהלך 3 החודשים שלפני התרגיל (תרגיל מכין בשלבים).

6. העקרונות להיערכות המוסד החינוכי לרעידת אדמה וצונאמי

א. כינוס כל סגל בית ספר, תדריך וריענון ההנחיות על ידי מנהל/ת בית הספר ורכז הביטחון.

ב. הכנת תוכנית מילוט מוסדית על ידי מנהל בית הספר / רכז הביטחון הבית ספרי, שתכלול סקירה של כל מרחבי הפעילות העיקריים, שבתוך מבני המוסד החינוכי (כיתות לימוד, אולמות, חדרי פעילות, חדרי מורים, משרדים), וקביעת המקום הבטוח עבור אותו מרחב על פי סדר העדיפות, סימון מרחבי הפעילות העיקריים בשילוט מתאים (כמפורט בנספחים ד' ו' ז').

ג. היערכות לתרגיל:

1) תרגול כל כיתה באופן עצמאי על ידי מחנך הכיתה בהתאם לסימון שנקבע מראש.

2) תרגול כל תלמידי בית הספר על פי סדר העדיפות שנקבע.

3) לאחר היציאה מהכיתה לאזור הבטוח, ועל פי הנחיית הנהלת בית הספר, יש להגיע לשטח הכינוס, שיהיה מרוחק עד כמה שניתן מהמבנה הקרוב ומכבלי חשמל.

4) יש להכין תרשים של כל קומה וקומה, וסימון המקום הבטוח לכל כיתה.

5) יש לסמן על גבי התרשים את מסלול היציאה לשטח כינוס ואת מיקום שטח הכינוס.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

6) לבחור את שטח הכינוס במקום פתוח אשר מרוחק כמה שיותר, ולא בצמוד למבנים, לכבלי חשמל ולעצים.

7) יש להציב שילוט בכל כיתה / מרחב פעילות, שיגדיר מה הוא המקום הבטוח ביותר בעת רעידת אדמה לתלמידי אותה כיתה / מרחב פעילות.

ד. העקרונות לתרגול צונאמי

בתי הספר הרלוונטיים בלבד, יבצעו את התרגיל בשני שלבים :

1) **שלב א'** ❖ ביצוע תרגיל רע"ד, התכנסות **בשטח הבטוח** ובדיקת נוכחות התלמידים.

2) **שלב ב'** ❖ מיד בתום בדיקת נוכחות התלמידים, המשך ביצוע תרגיל צונאמי :

(א) התארגנות **בנקודת היערכות** למילוט מפני צונאמי על פי תוכנית נתיבי המילוט מזרחה בשטח הכינוס הראשוני בתוך בית הספר או בסמוך לו.

(ב) חלוקה וארגון **סדר התנועה** בתוך כתלי בית הספר לפי כיתות ומסגרות בהובלה של סגלי ההוראה.

(ג) בקיאות ושליטה של סגל ההוראה בנתיבי התנועה **לשטחי הכינוס הרשומים**.

(ד) תדריך מהיר של המנהל במערכת הכריזה לגבי התרגיל.

(ה) **דגשי בטיחות לתנועת תלמידים עד לשער היציאה בלבד - אין לצאת מתחום בית הספר.**

(ו) התארגנות ובדיקת נוכחות, ולאחר מכן, סיום תרגיל צונאמי.

ה. תרגול צונאמי מחוץ למוסד החינוכי :

1) יש לקבוע בית ספר אחד אשר יהווה **כמודל דוגמה** לשאר מנהלי בתי ספר הרלוונטיים ברשות המקומית (במסגרת תרגיל הדגמה רשומי).

2) לתרגל רק בתי ספר תיכוניים - בית הספר יתרגל במלואו / באופן חלקי.

3) התרגיל יתקיים ברשויות מקומיות שבהן קיימת תכנית ומערכת שילוט לצונאמי שאושרה ע"י ועדת ההיגוי/מהנדס הרשות.

4) תתבצע תנועה בנתיבי המילוט לשטחי כינוס ואיסוף בהתאם לשילוט בליווי של סגל ההוראה מחוץ למוסד החינוכי.

5) נתיב התנועה יאושר על ידי אגף הביטחון הרשומי בתיאום עם משטרת ישראל ומחוזות משרד החינוך.

6) **כפרי נוער ופנימיות יתרגלו** באישור מינהל התיישבותי והרשות המקומית **אך ורק בשעות היום משיקולי בטיחות.**

7) **יש להכין ולבצע את התרגיל בהתאם להנחיות הבטיחות כמפורט בנספח ט'.**

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

7. פעולות ההכנה ברמת הרשות / קב"ט המוס"ח

א. ביצוע תרגילי הדגמה בנושא רע"ד (וצונאמי ברשויות הרלוונטיות)

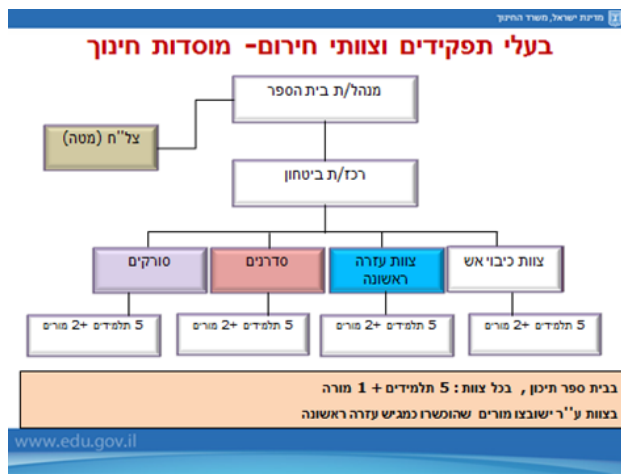
- (1) בכל רשות מקומית יבוצע **תרגיל הדגמה** מקדים לפני מועד התרגיל הארצי.
 - (2) **מטרת התרגיל** – להטמיע את ההנחיות לאפשר למנהלי בתי ספר ולרכזי ביטחון ממוסדות חינוך באותה רשות מקומית לצפות בתרגיל, וללמוד כיצד לנהל תרגיל בבית ספרם.
 - (3) **צונאמי** – יש לקבוע את אחד מתרגילי ההדגמה ברשויות הרלוונטיות להעמקה בתחום הצונאמי ולשתף את הקב"טים, מנהלים ורכזי הביטחון מהרשויות הרלוונטיות לצונאמי.
 - (4) **חינוך מיוחד** – מומלץ למחוז לקבוע את אחד מתרגילי ההדגמה הרשותיים שיעסוק באתגרים של התנהגות בעת רעידת אדמה במוסדות בהם תלמידים עם מוגבלויות קשות.
 - (5) **משתתפים** – לתרגיל יוזמנו מנהלי בתי ספר, רכזי הביטחון וקב"ט מוס"ח רשותיים בדגש על בעלי תפקידים חדשים.
 - (6) יש לאפשר לרכזי הביטחון וקב"טי מוס"ח ברשויות קטנות להצטרף לתרגיל ההדגמה המתבצע ברשות גדולה שכנה.
 - (7) **יש לשלב גם את** גורמי מחוז פיקוד העורף כולל מאלש"חיות להדרכת התלמידים באותו בית ספר וגופי ההצלה הרשותיים.
- (א) לכל תרגיל יש למנות **אחראי בטיחות** מסגל בית הספר.
- (8) **כנס הכנה רשותי לכלל הגננות**, אשר מטרתו – מתן הנחיות והוראות למנהלות הגנים לקראת התרגיל הארצי.

ב. פעולות הכנה לתרגיל בבתי הספר

- (1) תדרוך הנחיות רע"ד לכלל מוסדות החינוך לתלמידים ולסגל, והנחיות בעת התרעה לצונאמי לבתי הספר הרלוונטיים, **על ידי רכז הביטחון הבית ספרי**.
- (2) תדרוך והסברה לתלמידי בתי הספר **על ידי סגל ההוראה** לקראת התרגיל, ואופן השתתפותם **עד שבוע ימים לפני התרגיל**.
- (3) בדיקת היערכות ומוכנות בית הספר לחירום על ידי הנהלת בית הספר בשילוב הפיקוח הפדגוגי וקב"ט מוס"ח רשותי בדגש על הנושאים הבאים:
 - (א) עדכון תיק ביטחון מוסדי.
 - (ב) עדכון **תיק צל"ח** ובעלי התפקידים על פי הוראות שפ"י.
 - (ג) בדיקת הימצאות ערכת "**הפגה פדגוגית**" לכל שכבת גיל.
 - (ד) באחריות מנהל בית הספר, ועל פי הנחיות הפיקוח הפדגוגי.
 - (ה) מצאי ותקינות ציוד החירום.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

(4) ארגון הצל"ח והצוותים ע"פ עץ המבנה כמפורט בסעיפים הבאים

(5) צל"ח בית ספרי (מטה חירום בית ספרי)

- (א) שילוב ותרגול הצל"ח ביום התרגיל 12 מרץ 19 הינה חובה.
- (ב) באחריות המנהל להקים ולעדכן את בעלי התפקידים לצל"ח
 כבר לקראת התרגיל - הנחיות ראה נספח ח'.
- (ג) לקראת התרגיל יפורסמו הנחיות של אגף שפ"י לביצוע תרגיל הדמייה/סימולציה לצל"ח הבית ספרי בנושא פינוי מוסד חינוכי במצב חירום/סכנת חיים מיידי (כמפורט בנספח ו').
- (ד) **תרגול הצל"ח יתבצע בתחילת היום ♦ 08:15 - 09:45 / 12:30-14:00**

(6) צוותי חירום בית ספריים

- (א) תדרוך ותרגול צוותי החירום הבית ספריים על ידי רכז הביטחון.
- (ב) **צוות עזרה ראשונה**
- (א) חובה שבראש הצוות יהיה מורה (מומלץ שיהיה בעל הכשרה של מגיש עזרה ראשונה) ותלמידים מהשכבה הגבוהה של אותו בית ספר.
- (ב) יבוצע תרגול הצוות לאופן נשיאת פצוע.
- (ג) יינתן הסבר לצוות על מיקום ציוד העזרה ראשונה, האלונקה ואפודי הזיהוי.
- (ד) מומלץ לשלב תלמידים המתנדבים במד"א.
- (ה) תרגול הצוות בטיפול בנפגעים, שאינם לכודים מתחת להריסות, וריכוזם בנקודת ריכוז נפגעים בשטח הפתוח/הבטוח במקומות אופציונאליים שייקבעו מראש.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

(ג) צוות כיבוי

- (א) חובה שבראש הצוות יהיה מורה (מומלץ שיהיה מי שקיבל הכשרה מאיש כיבוי) ותלמידים מהשכבה הגבוהה של אותו בית ספר.
- (ב) מומלץ שצוות הכיבוי יקבל הכשרה מקצועית מקצין כיבוי * תיאום יבוצע על ידי קב"ט מוס"ח רשויות מול תחנת כיבוי מקומית/אזורית.
- (ג) תרגול התלמידים בטיפול במוקדי אש קטנים מחוץ למבנה בית הספר.

(ד) צוות סורקים

- (א) חובה שבראש הצוות יהיה מורה, שירכו את דיווח התלמידים, והעברתו להנהלת בית הספר, ובצוות יהיו תלמידים מהשכבה הגבוהה של אותו בית ספר.
- (ב) בתרחיש רעידת אדמה הסורקים יתרגלו איתור תלמידים חסרים תוך כדי קריאה מחוץ למבנים - חל איסור להיכנס למבנים אלא באישור הגורם המוסמך מטעם כב"ה/פקע"ר.
- (ג) באחריות רכוז הביטחון לתדרך ולתרגל את אנשי הצוות בביצוע משימות הסריקה.
- (ד) מינוי תלמיד, שישמש כ"רץ" למנהל המוסד ולרכז הביטחון, ויסייע להם במילוי תפקידם.
- (ה) הצוות יתגבר את צוות הסדרנים לאחר שיסיים את תפקידו.

(ה) צוות סדרנים

- (א) חובה שבראש הצוות יהיה מורה ותלמידים מהשכבה הגבוהה של אותו בית ספר.
- (ב) תדריך ותרגול הצוות במשימות המיועדות לו.
- (ג) תרגול הצוות בסיוע לסגל ההוראה בארגון התלמידים בשטחי הכינוס.
- (ד) מינוי תלמיד, שישמש כ"רץ" למנהל המוסד ולרכז הביטחון, ויסייע להם במילוי תפקידם.
- (ה) הצוות יתוגבר בצוות הסורקים לאחר שיסיים את תפקידו.

ג. דגשים להיערכות במוסדות חינוך המיוחד (כמפורט בנספח ד').

ד. דגשים לתרגול בתי ספר, שהותקנו בהם מערכות התרעה מקומיות.

- 1) בתי ספר בהם הותקנה מערכת התרעה מקומית, יבצעו תרגול ע"ב מצב תרגול של המערכת - זו הזדמנות טובה לבדוק את המערכת ואת הטמעת המערכת בבית הספר.
- 2) **סטאטוס התקנת מערכות רעא"ד** - באחריות המחוזות לרכז רשימת סטאטוס מערכות רעא"ד מהרשויות המקומיות ע"פ פורמט שישלח למחוזות בהמשך.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

- (3) באחריות הקב"ט הרשותי לוודא הכרת המערכת ושיטת הפעלת התרגול על ידי מנהל/ת בית הספר, רכז הביטחון ואב הבית וסגל מורים נוסף על פי קביעת המנהל/ת.
- (4) המערכת אמורה להיות מחוברת למערכת הכריזה הבית ספרית, ובזמן שיש התרחשות רעידת אדמה, מערכת הכריזה תפעל באופן אוטומטי, ותכריז בעברית ובערבית "רעידת אדמה, רעידת אדמה, יש לצאת מהמבנה".
- (5) במערכת קיימת אפשרות לביצוע תרגול.
- (6) רצ"ב כרטיס מידע לשמירת כשירותה של המערכת בשפה העברית/הערבית

ה. פעולות הכנה לתרגיל בגני ילדים

- (1) יש לקיים כנס הכנה לתרגיל למנהלות גנים בראשות קב"ט מוס"ח רשותי ובהשתתפות המפקחת על הגנים כפי שהוגדר ע"י אגף הקדם היסודי בתחילת שנה"ל.

- (2) המפקחות על גני הילדים יתבקשו לוודא ביצוע כל ההנחיות, לסייע למנהלות הגן בהכנות, ולהעביר תדריכים לגננות בנושאי הרגעה, הפגת מתחים, אופן ההסברה וביצוע ההפגה.
- (3) מבנה התרגיל והנחיות מיוחדות לגני הילדים - ראה נספח ג'

ו. תרגול תלמידי הפנימיות בשעות הערב

- א. כל פנימייה תתרגל רעידת אדמה בשעות הערב בהתאם למסמך הנחיות ייעודי של אגף הביטחון מנהל התיישבותי שיופץ לקראת התרגיל.
- ב. כפרי נוער/פנימיות בטווח סכנת הצונאמי(בתוך רצועת ה 1 ק"מ מחוף ים התיכון) יתרגלו צונאמי עד לשלב נקודת היערכות והתארגנות כמפורט בסעיף 5-ה.
- ג. יש לציין, כי תרגיל מוס"ח בפנימיות בשעות הערב מורכב מאוד, בשל העובדה שהפנימייה/כפר מתנהלים כיישובים לכל דבר, ולכן נדרשת היערכות מתאימה של מטה החירום של הכפר/פנימייה.

8. כללי בטיחות לתרגיל - כמפורט בנספח ט'

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

נספחים

11	נספח א' לוח זמנים בסיסי ליום התרגיל בבתי הספר
12	נספח ב' סדר פעולות בעת התרחשות רעידת אדמה בבתי הספר
13	נספח ג' היערכות לתרגיל בגני הילדים וסדר פעולות בעת התרחשות רעידת אדמה
16	נספח ד' היערכות וסדר פעולות בעת התרחשות רעידת אדמה לתלמידים עם מוגבלויות
21	נספח ה' עקרונות להכנת תוכנית מילוט למוסדות חינוך בעת רעידת אדמה
27	נספח ו' נוהל פינוי ושחרור תלמידים מהמוסד החינוכי במצב חירום
34	נספח ז' הנחיות ועקרונות לפינוי ומילוט מוסד חינוכי בתרחיש צונאמי (למוסדות חינוך רלוונטיים)
38	נספח ח' תדריך: הקמה ועדכון צוות לשעת חירום בבית הספר
42	נספח ט' הוראות בטיחות לתרגיל

נספח - א'

לוח זמנים בסיסי ליום התרגיל בבתי הספר

תרגול צל"ח בית ספרי ע"פ סימולציית שפ"י	09:45 - 08:15
אזעקה מקומי לתחילת התרגיל	10:00
יש להכריז במערכת הכריזה / להפעיל את כפתור התרגול במערכת ההתראה המקומית:	
"רעידת אדמה, רעידת אדמה, יש לצאת מהמבנה"	
התלמידים יימצאו בכיתות	
יציאה למרחב הבטוח בשטח הפתוח	10:01-10:00
שהייה במרחב הבטוח / שטח פתוח	10:05-10:01
יציאה והתארגנות בשטחי כינוס כולל בדיקת נוכחות	10:10-10:05
תרגול היערכות לצונאמי (*בתי"ס רלוונטיים)	
ביצוע תוכנית "הפגה פדגוגית" בשטח כינוס	11:10-10:10
מתן אות לסיום התרגיל חזרה לכיתות	12:00-11:10
בדיקת נוכחות	
סיכום ברמה כיתתית	
סיכום ברמת המוסד כולל כל מטה החירום הבית ספרי	12:30-12:00
<u>אופציה שנייה לתרגול צל"ח בית ספרי</u> (רק אם אין ברירה).	14:00-12:30

* כפי שמפורט בסעיף 5.ה שלעיל ובנספח ז' בניית תוכנית מילוט בצונאמי

נספח - ב'

סדר פעולות בעת התרחשות רעידת אדמה בבתי הספר

"שטח פתוח הכי בטוח"

בעת התרחשות רעידת אדמה ו/או תוך הודעה במערכת הכריזה הבית ספרית,

יש להגיע למרחב הבטוח ביותר על פי סדר העדיפות הבא:

בתוך כיתה / מבנה

"אם אתם נמצאים בתוך המבנה/כיתה בעת רעידת אדמה,

צאו בהליכה מהירה וזהירה דרך נתיב המילוט אל השטח הפתוח,

והתרחקו מבניינים, קירות תומכים, עצים, כבלי חשמל וכל גורם מסוכן אחר.

מרחב מוגן - תלמידים, השוהים בתוך מרחב מוגן תקני אשר נמצא עד קומה שנייה כולל,

יונחו לצאת החוצה בהליכה מהירה וזהירה דרך נתיב המילוט אל השטח הפתוח,

ויתרחקו מבניינים, קירות תומכים, עצים, כבלי חשמל וכל גורם מסוכן אחר.

תלמידים השוהים במרחב מוגן תקני, הנמצא בקומה שלישית ומעלה -

ישארו בו עד לסיום הרעידה הראשונית ו/או על פי הנחיית הנהלת בית הספר -

יציאה החוצה לשטח הפתוח."

מחוץ לכיתה / מבנה

● הישארו בשטח הפתוח, והתרחקו מבניינים, קירות תומכים, עצים, כבלי חשמל וכל גורם מסוכן אחר.

בנסיעה ברכב / באוטובוס

● יש לעצור את הרכב, ולהישאר בתוכו עד שהרעידה תיפסק.

אם נמצאים ליד בניינים, גשרים, כבלי חשמל, עצים ו/או כל גורם מסוכן אחר,

יש להמשיך בנסיעה עד לשטח הפתוח.

לאחר הרעידה

להכיר את הנחיות הבטיחות במצב אמת - לפני הרעידה ולאחריה כמפורט בכרטיס המידע

כרטיס מידע -
בטיחות במבנים.pdf

נספח - ג'

היערכות לתרגיל בגני הילדים וסדר פעולות בעת התרחשות רעידת אדמה

1. התרגיל יבוצע השנה במתווה של **רעידת אדמה** בזמן שהילדים ימצאו **בתוך מבנה הגן**.

2. קיומו של התרגיל הוא נקודת שיא בהיערכות גני הילדים למצבי החירום השונים.

3. לוח הזמנים ליום התרגיל בגני הילדים

10:00	⬇	אות אזעקה מקומי לתחילת התרגיל ⬅
		ילדים יימצאו בתוך מבנה הגן.
		הגננת תכריז לילדים:
		"רעידת אדמה, יש לצאת מהגן החוצה."
10:00 - 10:01	⬇	יציאה לשטח הפתוח ⬅ (לתרגיל רק בתחום בחצר הגן).
10:01 - 10:05	⬇	שהייה בשטח הפתוח, ובדיקת נוכחות.
10:05 - 11:00	⬇	ביצוע תוכנית "הפגה פדגוגית" בחצר הגן.
11:00	⬇	מתן אות לסיום התרגיל, בדיקת נוכחות.
		חזרה לפעילות שגרתית.

4. דגשים לתרגיל

- יש לוודא כי הילדים יימצאו בתוך מבנה הגן בתחילת התרגיל, בשעה 10:00.
- כל מנהלת גן והסייעת תתרגלנה הוצאת הילדים מהר ככל האפשר ובזהירות מירבית אל מחוץ למבנה, לשטח הפתוח.
- לאחר 10 דקות, יש להישאר בשטח הפתוח, ולבצע בדיקת נוכחות ופעילות הפגה.
- יש להיערך מבעוד מועד לפעילות הפגה בשטח הפתוח (משחקים עם הילדים וכד').
- אנו מבקשים את השתתפותן של כל המנהלות והסייעות המזליפות בביצוע התרגיל.
- אנו ממליצים לשלב הורים בתרגילים.

5. פעולות ההכנה בגני ילדים לקראת התרגיל

- א. יש להשתתף בכנס גננות בראשות קב"ט מוס"ח הרשות, וקבלת מסמך הנחיות לתרגיל כולל דגשי בטיחות לתרגיל.
- ב. על כל גננת להכין ולהכיר את הנחיות ההתגוננות בתרחיש של רעידת אדמה, פתחי החירום ונתיב המילוט החוצה לשטח הפתוח (כמפורט בסעיף 6 הבא).
- ג. כל מנהלת גן תבצע מספר תרגולים לפני התרגיל הארצי, ובסמוך למועד התרגיל הארצי תסביר לילדים את מהות התרגיל ואופן ביצועו.
- ד. יש להסתייע בקב"ט המוס"ח בתהליך ההכנות.
- ה. כל מנהלת גן מתבקשת לעדכן את תיק הנתונים בגן, הכולל את:
 - (1) פרטי הגן.
 - (2) רשימת טלפונים של גורמי החירום ברשות.
 - (3) רשימת הילדים כולל מספרי טלפונים של ההורים.
 - (4) רשימת הורים מתנדבים מתגברים.
 - (5) מיקום ודו"ח תקינות ציוד החירום + עזרה ראשונה + כיבוי.

6. סדר פעולות לגן ילדים בתרחיש רעידת אדמה - "שטח פתוח הכי בטוח"

בתוך מבנה הגן

- א. עם התרחשות הרעידה תורה מנהלת הגן / הסייעת לכל הילדים לצאת מחוץ לגן לשטח פתוח רחוק ככל האפשר ממבנה הגן (לתרגל אך ורק בתחומי חצר הגן).
- ב. יש לצאת בהליכה מהירה וזהירה דרך נתיב המילוט.
- ג. היציאה מחצר הגן תבצע ב- 2 טורים, כשמנהלת הגן בראש והסייעת בסוף הטור, והתמקמות בשטח פתוח, שנקבע מראש, והתרחקו מבניינים, קירות תומכים, עצים, כבלי חשמל וכל גורם מסוכן אחר.
- ד. בגן ילדים, הממוקם בקומה גבוהה, יש להיכנס לחדר הביטחון, ולאחר סיום רעידת האדמה, ועל פי הנחיית מנהלת הגן/הסייעת, יש לצאת לשטח הפתוח רחוק ככל האפשר ממבנה הגן (לתרגל אך ורק התחומי חצר הבניין).

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

מחוץ למבנה הגן

ה. ילדי הגן, השוהים בחצר ומחוץ למבנה הגן, יונחו על ידי מנהלת הגן/הסייעת להישאר בשטח הפתוח, ויורחקו מבניינים, קירות תומכים, עצים, כבלי חשמל וכל גורם מסוכן אחר.

לאחר הרעידה

- ו. ביצוע סריקה בתוך הגן ובחצר על ידי מנהלת הגן/סייעות ולוודא כי כל הילדים נמצאים.
- ז. בדיקת נוכחות של כל הילדים, וביצוע פעילות הפגה בחצר הגן / שטח הפתוח.
- ח. חל איסור לחזור לתוך מבנה הגן, אלא רק לאחר קבלת אישור מגורמי הרשות המקומית.
- ט. להכיר את הנחיות הבטיחות לתרגיל ובמצב אמת - לפני הרעידה ולאחריה כמפורט בנספח בטיחות - נספח ט' ובכרטיס המידע.

כרטיס מידע -
בטיחות במבנים.pdf

- י. ביצוע סיכום התרגיל בגן בהשתתפות ילדי הגן.

נספח - ד'

היערכות וסדר פעולות בעת התרחשות רעידת אדמה לתלמידים עם מוגבלויות

"שטח פתוח הכי בטוח"

הנחיות היערכות והתנהגות בעת רעידת אדמה עבור תלמידים עם מוגבלויות

1. במהלך שלוש השנים וחצי האחרונות נעשתה עבודה לגיבוש הנחיות לאוכלוסייה עם מוגבלויות על ידי ועדת מומחים במסגרת ועדת ההיגוי הבין משרדית להיערכות לרע"ד במשרד הביטחון / רח"ל.
2. לוועדה וגיבוש ההנחיות היו שותפים נציגי משרד החינוך.
3. ההנחיות הללו, בהתאם ובכפוף למסמך בנדון, שהופץ על ידי ועדת ההיגוי הבין משרדית מתאריך 29 ביולי 2015, והן רלוונטיות לכלל מוסדות החינוך.
4. סעיף 6 יפרט את ההנחיות להיערכות וסדר הפעולות והנחיות התנהגות בזמן רעידת אדמה לתלמידים עם מוגבלויות וצרכים מיוחדים ולצוותים במוסדות החינוך.
5. בנספח למסמך, מפורטות ההנחיות להיערכות לרעידות אדמה בבית ובמקום העבודה עבור אנשים עם מוגבלויות, קשישים, תינוקות, פעוטות ובני משפחותיהם המתגוררים בקהילה.
6. הנחיות להיערכות וסדר פעולות בזמן רע"ד במוסדות החינוך

א. רקע

- 1) אוכלוסיית האנשים עם מוגבלויות הינה רחבה, רב-גונית, הכוללת קבוצות רבות, בעלות מאפיינים שונים וצרכים משתנים. מגוון הצרכים והמאפיינים יכולים להתבטא בשונות ברמת התפקוד וביכולת ביצוע הנחיות, הנעות על הרצף שבין תפקוד כמעט תקין לחלוטין וצורך בהתאמות מועטות ועד לאוכלוסייה התלויה לחלוטין בצוות, ובסיוע של הסביבה בשעת חירום. לפיכך, יש קושי בקביעת הנחיות אחידות לאוכלוסייה בעלת שונות כה רבה. העיקרון המנחה הוא לקיים, עד כמה שניתן, את ההנחיות שנקבעו עבור האוכלוסייה הכללית.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

- (2) במערכת החינוך ישנם ילדים עם מוגבלויות, המשולבים באופן יחידני בגן / בכיתה רגילה, או לומדים בכיתות לחינוך מיוחד בבתי ספר רגילים, או לומדים במוסדות לחינוך מיוחד, ועל כן יש לתת את הדעת ותשומת הלב בעיבוד ההנחיות והתאמתן.
- (3) כאמור, בקרב האוכלוסיות עם המוגבלות, ישנם אנשים אשר אינם מסוגלים לבצע את ההנחיות. עבור כולם ובמיוחד עבור אוכלוסיות אלו חשובה ההיערכות מראש - חיזוק המבנה, קביעת אזורי השהייה, חיזוק אלמנטים לא מבניים, תרגול בשגרה ועוד.
- ההנחיות מבוססות על ההנחה שפעולות אלו בוצעו, על מנת לשפר את סיכויי ההשרדות של האנשים עם המוגבלות.
- (4) ההנחיות המוצגות במסמך זה ניתנות ברמה הכללית. יש להתאים הנחיות אלו למוסד ולכל אדם השוהה בו, על פי הרלוונטי להם, ובהתאם לתנאים וליכולות.
- (5) בעת התרחשות רעידת אדמה נדרש זמן תגובה מהיר. ההנחיות, כפי שגם נקבעו עבור תלמידים במוסדות חינוך וגם לאוכלוסייה הכללית, גובשו על פי העקרון שהאדם ישפר את מצבו ככל שהוא נע ומתקדם החוצה. מהחדר, למסדרון, לחדר המדרגות ומשם החוצה.
- חלק מהאנשים יצליחו לצאת מן המבנה, חלק יספיקו להגיע לחדר המדרגות, או למסדרון, שהם מקומות חזקים יותר קונסטרוקטיבית מן החדרים "הרגילים". כל אחד יתקדם ככל יכולתו לכיוון היציאה.
- (6) במוסדות שונים, היחס בין הצוות בביה"ס ותלמידים אינו מאפשר לצוות ביה"ס לסייע לכלל התלמידים לצאת החוצה בזמן רעידת אדמה. על מנת שצוות ביה"ס יוכל לטפל בתלמידים לאחר רעידת אדמה, יש לפעול בהתאם להנחיות, ולהימלט בעצמם מן המבנה.
- לאחר שהסתיימה הרעידה, ובמידה ולא נראה נזק משמעותי למבנה, על פי שיקול הדעת יש להיכנס למבנה, ולהגיש עזרה לתלמידים. במידת האפשר יש להוציא את התלמידים החוצה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

ב. התנהגות בזמן רעידת אדמה - הנחיות לאוכלוסייה הכללית

- (1) **כיצד יודעים שמתרחשת רעידת אדמה -** חשים שהרצפה רועדת, חלונות משקשקים במסילותיהם, חפצים ורהיטים מתחילים לזוז בצורה משונה, המנורות בתקרה מתנדדות, והרעידות מקשות על היציבות והתנועה.
- (2) **בעת שהייה בתוך מבנה**
אם ניתן לצאת מהמבנה בתוך שניות צאו מהמבנה אל שטח פתוח (בעיקר השוהים במבנה חד קומתי או בקומת קרקע).
אם לא ניתן לצאת מהמבנה במהירות היכנסו למרחב המוגן (ממ"ד).
יש להשאיר את דלת הממ"ד פתוחה. אם לא ניתן לצאת מהמבנה במהירות, ואין מרחב מוגן, צאו אל חדר המדרגות, ואם ניתן, המשיכו לרדת לכיוון היציאה מהבניין. רק אם אינכם יכולים לפעול כך תפסו מחסה תחת רהיט כבד, או שבו על הרצפה צמודים לקיר פנימי. ואם אתם יושבים בכסא גלגלים, נעלו אותו, והגנו על ראשכם. אם אתם מרותקים למיטה, יש להסתובב על הצד במיטה, ולשכב בתנוחה עוברית. יש להגן על הראש. בשל תנודות הקרקע, יתכן ולאנשים עם קשיי הליכה או בעיות בשיווי משקל היה קושי רב לנוע.
- (3) **בעת שהייה בחוץ**
אם הרעידה מתרחשת, כשאתם מחוץ לבניין - הישארו בשטח הפתוח, והתרחקו ממבנים, מגשרים ומעמודי חשמל.
- (4) **בעת שהייה בחוף הים**
אם אתם בחוף הים בעת רעידת אדמה, עזבו מיד את החוף מחשש שיגיע גל צונאמי שיציף אותו. התרחקו מן החוף בקילומטר אחד לפחות. מי שאינם יכולים לעזוב את אזור החוף, עלו לפחות לקומה 4 של בניין קרוב. אל תשובו לחוף ב- 12 השעות שאחרי הרעידה. נסיגת ים (שפל) חזקה ופתאומית - היא סימן לצונאמי מתקרב.
- (5) **בעת שהייה ברכב**
אם הרעידה החלה כשאתם בנסיעה - עצרו מיד, וחכו בתוך הרכב עד שהרעידה תיפסק. הרכב מגן עליכם. אם אתם מתחת לגשר, על מחלף, או בקרבת בתים - נסו להתרחק ברכב או ברגל. הימנעו מעצירה תחת מצוק או מדרון תלול מחשש למפולת קרקע. התרחקו מכבלי חשמל קרועים.

ג. התנהגות בזמן רעידת אדמה - הנחיות לאוכלוסייה עם מוגבלות ולצוותים המטפלים

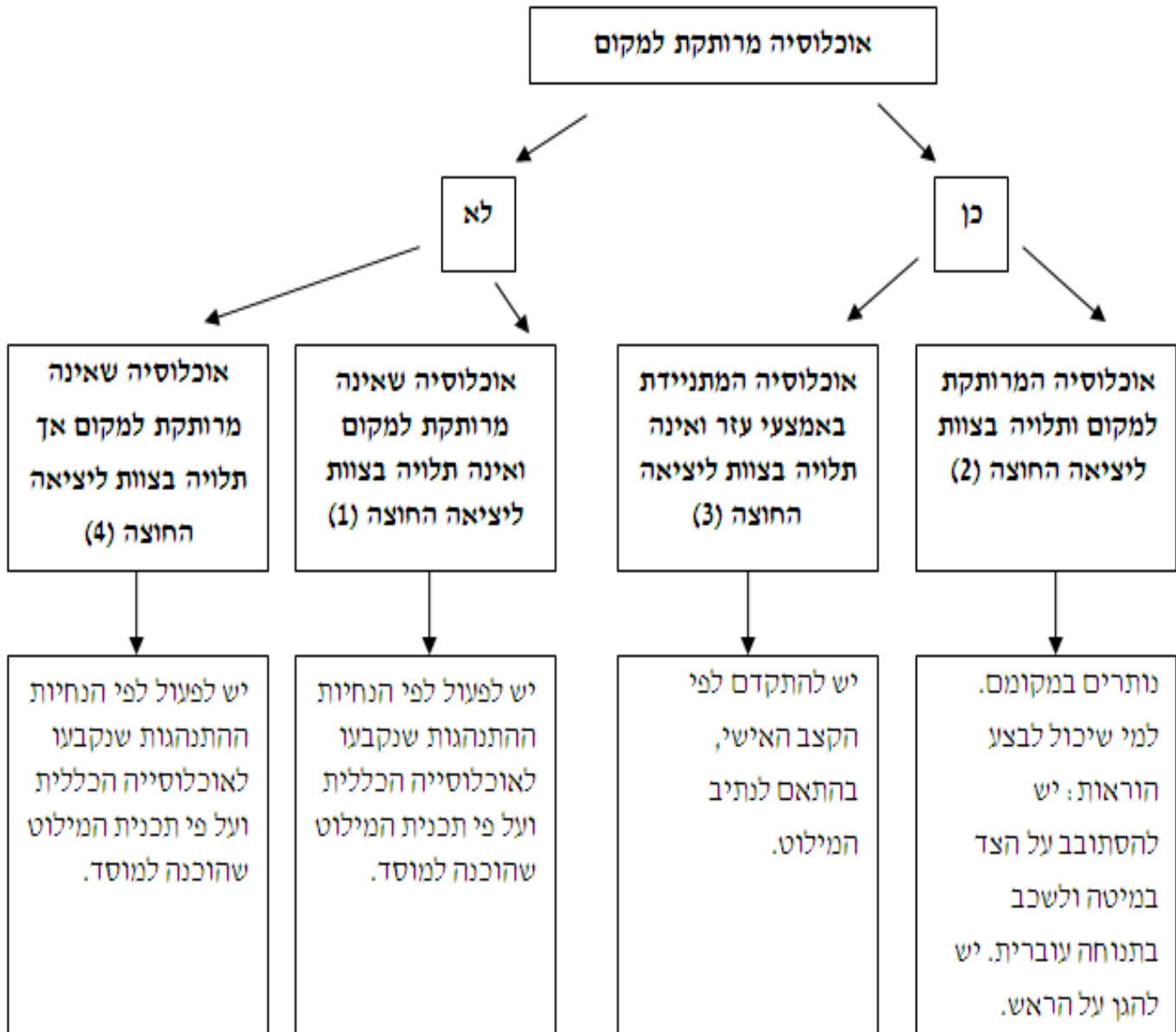
רחוב דבורה הנביאה 2, ת"ד 292, ירושלים 9100201 טל' 02-5603324 פקס 02-5602636 | <http://www.education.gov.il/bitachon>
شارع شبطي يسرانييل 2, اورشليم-القدس, 9100201 هاتف 02-5603324 فاكس 02-5602636 | www.edu.gov.il
shaltiram@education.gov.il

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

מס"ד	קבוצה (לפי יכולות)	הנחיות	הנחיות לצוות המטפל
1	אוכלוסייה שאינה מרותקת למקום, ואינה תלויה בצוות ליציאה החוצה.	יש לפעול לפי הנחיות ההתגוננות, שנקבעו לאוכלוסייה הכללית, ועל פי תוכנית המילוט שהוכנה למוסד.	יש לפעול לפי הנחיות ההתגוננות, שנקבעו לאוכלוסייה הכללית, ועל פי תוכנית המילוט, שהוכנה למוסד.
2	אוכלוסייה, המרותקת למקום, ותלויה בצוות ליציאה החוצה.	נותרים במקומם. למי שיכול לבצע הוראות: יש להסתובב על הצד במיטה, ולשכב בתנוחה עוברית. יש להגן על הראש. על הצוות להכין, לתרגל ולוודא הבנת ההנחיה ואת יכולת הביצוע של התלמידים.	על מנת שהצוותים יוכלו לטפל במטופלים לאחר רעידת אדמה, יש לפעול בהתאם להנחיות, ולהימלט בעצמם מן המבנה. לאחר שהסתיימה הרעידה, ובמידה ולא נראה נזק משמעותי למבנה, על פי שיקול הדעת, יש להיכנס למבנה להגיש עזרה לתלמידים, במידת האפשר יש להוציא את התלמידים החוצה. הערה לצוותי טיפול בפעוטות: בביצוע תוכנית המילוט ובמידת האפשר, ייקח אש צוות בידיו 2 פעוטות, וימשיך בנתיב המילוט.
3	אוכלוסייה המתניידת באמצעי עזר, ואינה תלויה בצוות ליציאה החוצה.	יש להתקדם לפי הקצב האישי, בהתאם לנתיב המילוט. יש לקיים הדרכות לתלמידים, ולהצביע על מקומות/החללים, בהם לא יפגעו מחפצים נופלים, על פי תוכנית המילוט שתוכן. יש לסמן ולתרגל יציאה למקומות אלה.	על מנת שהצוותים יוכלו לטפל בתלמידים לאחר רעידת אדמה, יש לפעול בהתאם להנחיות, ולהימלט בעצמם מן המבנה. לאחר שהסתיימה הרעידה, ובמידה ולא נראה נזק משמעותי למבנה, על פי שיקול הדעת יש להיכנס למבנה להגיש עזרה לתלמידים, במידת האפשר יש להוציא את התלמידים החוצה.
4	אוכלוסייה שאינה מרותקת למקום, אך תלויה בצוות ליציאה החוצה (מבצעת הוראות + לא מבצעת הוראות, כגון אוטובוסים או אנשים עם בעיות התנהגות קשות).	יש לטפל לפי הנחיות ההתגוננות, שנקבעו לציבור הרחב ועל פי תוכנית המילוט שהוכנה למוסד. אנשי הצוות יציקו "לצאת החוצה". במידת האפשר, יאחזו ביד של 1-2 תלמידים, וימלטו את עצמם. לאחר מכן, יש לעשות מאמץ לרכז את האוכלוסייה בחוץ, ככל הניתן, ולספק אמצעי הרגעה ככל הניתן. יש חשיבות גדולה מאוד לביצוע תרגילים תקופתיים. יש לסמן את נתיב המילוט בצורה ייחודית ומאפיינת.	יש לפעול לפי הנחיות ההתגוננות, שנקבעו לציבור הרחב, ועל פי תוכנית המילוט שהוכנה למוסד. אנשי הצוות יציקו "לצאת החוצה". במידת האפשר, יאחזו ביד של 1-2 תלמידים, וימלטו את עצמם.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

ד. התנהגות בזמן רעידת אדמה - הנחיות לאוכלוסייה עם מוגבלות ולצוותים המטפלים ולצוותים המטפלים (תרשים)

 - 01-09-2015
רצ"ב קובץ מורחב המפרט את תכנון נתיב המילוט במוסד החינוכי. דים עם מוגבלות.pdf

נספח - ה'

עקרונות להכנת תוכנית מילוט למוסדות חינוך בעת רעידת אדמה

"שטח פתוח הכי בטוח"

(מסמך הנחיות משלים לסרטון הדרכה רעידת אדמה למוס"ח)

1. כללי

- א. ההסתברות להתרחשותן של רעידות אדמה בעולם בכלל ובמדינת ישראל בפרט מחייבת אותנו להכין את תלמידי בית הספר להתנהגות נכונה בעת רעידת אדמה.
- ב. במסגרת היערכות מערכת החינוך לרעידות אדמה גובשו הנחיות מיוחדות עבור מוסדות החינוך ע"י אנשי מקצוע מוסמכים ובאישור ועדת ההיגוי הממשלתית לרעידות אדמה (ראה נספח ב/פלקט).
- ג. לשם כך, אגף הביטחון במשרד החינוך בשיתוף פקע"ר ורח"ל ערך סרטון הדרכה לתוכנית מילוט בית ספרית -

<https://youtu.be/lzDtswYHxa0> תרגום עברית

<https://youtu.be/ne6hEQIPmMk> תרגום ערבית

- ד. תפקיד רכז/ת הביטחון ומנהל/ת בית הספר בסיוע קב"ט המוסד החינוכי להכין את בית הספר, ולהיערך לתרחיש רעידת אדמה תוך דגש על הכנת תוכנית מילוט בית ספרית לאור הנחיות ההתגוננות שנקבעו למוסדות החינוך.
- ה. מסמך זה, מהווה מסמך הנחיות משלים לסרטון, ולשמש את רכז/ת הביטחון בהכנת תוכנית מילוט בית ספרית בעת רעידת אדמה.

2. מטרתה של תוכנית המילוט הבית ספרית

- א. מילוט והוצאת כל התלמידים מחוץ למבנה אל השטח הפתוח בזמן הקצר ביותר.
- ב. לקבוע סדר פעולות קבוע ומתואם ברמה הבית ספרית ליישום ההנחיות - "שטח פתוח הכי בטוח" - כך שכל תלמיד ומורה יידעו להתנהג ולהימלט החוצה מהר ככל האפשר בעת רעא"ד.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

3. העקרונות והשיקולים לבניית תוכנית מילוט בית ספר

- א. לרוב, מבנים לא מתמוטטים מיד עם תחילת הרעידה. הדבר נכון במיוחד עבור המבנים, שתוכננו ונבנו בהתאם לדרישות התקנים הישראליים. יחד עם זאת, לא קיים פרמטר מדויק, שבעזרתו ניתן לקבוע זמן, שבו המבנה יתמוטט ולכן, פינוי המבנה צריך **להתבצע מהר ככל הניתן**.
- ב. **נתיב מילוט** - הינו ציר התנועה הבטוח, המהיר והבטיחותי ביותר מחדר הכיתה חירום / מילוט אל השטח הפתוח.
- ג. **נתיב המילוט האופייני יהיה בדרך כלל ע"פ הסדר הבא:**
- א. **יציאה מהירה מכיתות הלימוד** (הינם החללים המסוכנים ביותר במבנה, ובעיקר בשל ריבוי חלונות, גודל החלונות והמרחקים הגדולים בין עמודי הבטון).
- ב. **דרך מסדרונות** יותר בטוחים מכיתות מאחר והם צרים.
- ג. לאחר מכן, **דרך חדרי מדרגות פנימיים**, לרוב בטוחים יותר ממסדרונות, מאחר והם לעיתים קרובות עשויים מבטון, והמבנה שלהם הרבה יותר קשיח (עמיד יותר).
- ד. ומשם אל **פתחי המילוט / יציאות חירום** החוצה אל השטח הפתוח.
- ה. לאחר מכן, התכנסות התלמידים בשטח הכינוס.
- לסיכום: נתיב המילוט האופייני בבתי הספר, יהיה כדלקמן:**
- מחדר הכיתה → פרוזדור, מסדרון → חדר מדרגות → פתחי יציאת חירום / מילוט → אל מחוץ למבנה המוסד → לשטח הפתוח → שטח כינוס.**
- ו. **גני ילדים במבנים רב קומתיים**, יפעלו בהתאם לעקרונות החלים על בית ספר.
- ז. אך מאחר ומדובר במספר רב של תלמידים, שאמורים לצאת בבת אחת וברוחב צר יחסית של מסדרונות וחדרי המדרגות, נדרש לתכנן את היציאה החוצה **לפי כיתות** בזמן קצר יחסית, **ושיבוץ סגל הוראה** במקומות העשויים להיות **"צווארי בקבוק"**, בכדי למנוע אסון של צפיפות ועומס בפתחי היציאה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

4. **האופן שבו צריך להכין תוכנית מילוט בית ספרית על ידי מנהל ורכז ביטחון הבית ספרי, ובליוי קב"ט מוס"ח רשותי ע"פ השלבים הבאים:**
- א. בשלב ראשון, ערוך סיור במבנה וסביבתו בכדי לגבש תוכנית מילוט למבנה.
 - ב. יש לנתח את כלל האפשרויות למילוט מהיר בבית הספר - דרך מסדרונות, גרם מדרגות, דלתות ראשיות ויציאות חירום.
 - ג. ככלל, תוכנית המילוט תכלול את ציר המילוט ועד ליציאה אל מחוץ למבנה, לשטח הפתוח ולשטח הכינוס / התכנסות התלמידים.
 - ד. אתר מכשולים בצירי המילוט, וקבע תוכנית להסגרת/תיקון המכשולים בצירי המילוט.
 - ה. לבחור את שטח הכינוס במקום פתוח אשר מרוחק כמה שיותר, ולא בצמוד למבנים, לכבלי חשמל ולעצים.
 - ו. יש להכין תרשים של כל קומה וקומה, ונתיב מילוט לכל כיתה.
 - ז. יש לסמן על גבי התרשים את מסלול היציאה לשטח כינוס, ואת מיקום שטח הכינוס * מומלץ לבצע זאת על סקיצה של מבנה בית הספר.
 - ח. יש להציב שילוט בכל כיתה / מרחב פעילות, שיגדיר מה הוא המקום הבטוח ביותר בעת רעידת אדמה לתלמידי אותה כיתה / מרחב פעילות (ראה נספח א).
 - ט. ודא כי פתחי המילוט / יציאות חירום מסומנים וידועים לכולם.
 - י. ודא כי פתחי המילוט / יציאות חירום פתוחים בכל שעות / יום הלימודים בבית הספר.
 - יא. קיבוע אביזרים לא מבניים במוסד החינוכי (ספריות, ארונות, מזגנים) בכלל ובכיתות הלימוד בפרט בסיוע אנשי האחזקה בבית הספר ושל הרשויות המקומיות.
 - יב. הצבת כרזות עם פרוט סדר פעולות להתנהגות בעת רעידת אדמה על גבי לוח מודעות הבית ספרי ובכיתות.
 - יג. שמירה על נתיבי מילוט פנויים מחפצים, ועיגון וחיזוק של אלמנטים לא מבניים בנתיב המילוט - תקרות אקוסטיות, פרגולות וסוככים בכניסה / יציאה ממבנים.
 - יד. קבע חלוקת תפקידים לסגל ההוראה בפתחי המילוט לניתוב התלמידים לשם מניעת "צווארי בקבוק" ואסון דריסה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

טו. צירי המילוט ייבחנו אחת לחצי שנה על ידי רכוז הביטחון, ואחת לשנה"ל על ידי קב"ט מוס"ח רשותי במטרה לוודא שהם פנויים ולא נעולים בכל עת, כאשר המבנה מאויש.

טז. מומלץ להיוועץ עם קב"ט המוס"ח ומהנדס של הרשות, אך יודגש, כי זהו אינו תנאי להכנת התוכנית וליישומה.

5. תרגול בית הספר

א. יש להציג את סרטון ההדרכה בפני סגל המורים בתחילת כל שנה ולפני כל תרגיל רעידת אדמה בית ספרי.

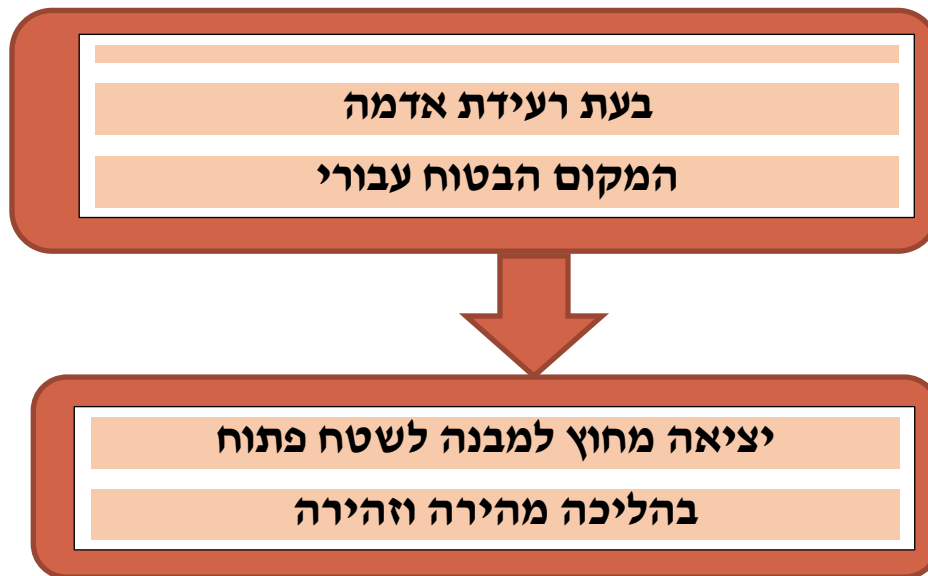
ב. יש להדריך את סגל בית ספר, והצגת ההנחיות על ידי מנהל/ת בית הספר ורכז הביטחון בדגש על סדר העדיפות ליציאה החוצה לשטח הפתוח לפי כיתות.
ג. יש לבצע תרגול של כל כיתה באופן עצמאי על ידי מחנך הכיתה בהתאם לסימון שנקבע מראש.

ד. יש לתרגל את כל תלמידי בית הספר גם בתחילת כל שנת לימודים.

נספח א'

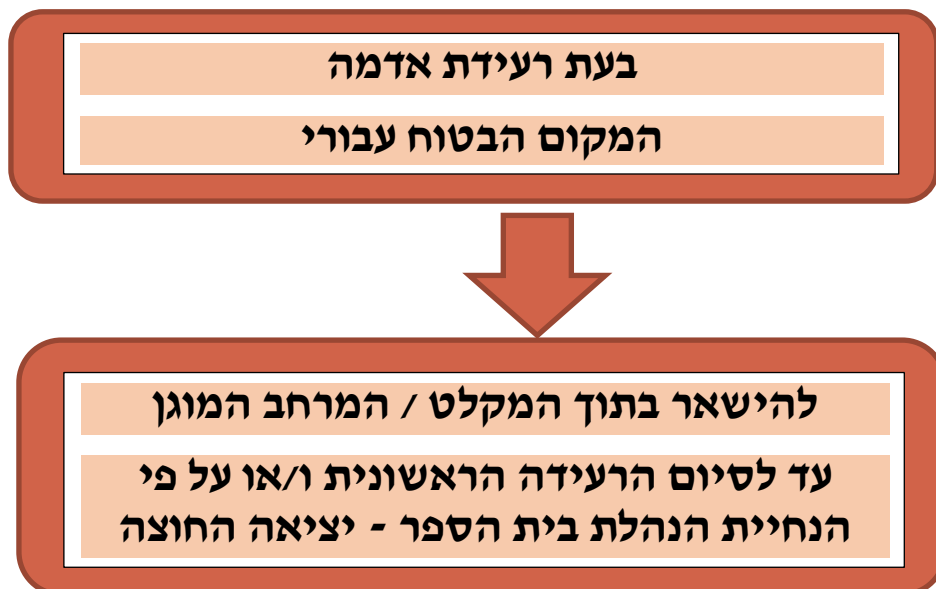
פלקטים ושילוט ⚡ (לפנות לקב"ט מוס"ח הרשות)

שילוט להכוונת תלמידים - "שטח פתוח הכי בטוח"

אפשרות נוספת: במידה ומדובר בקומה ג' ומעלה ואין אפשרות למילוט מהיר.

"בעת רעידת אדמה - המקום הבטוח עבורי"

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית

משרד החינוך

פיקוד העורף

סדר פעולות בעת התרחשות רעידת אדמה

בתוך כיתה / מבנה

אם אתם נמצאים בתוך המבנה / כיתה בעת רעידת אדמה
צאו בהליכה מהירה וזהירה דרך נתיב המילוט אל השטח הפתוח
התרחקו מבניינים, קירות תומכים, עצים, כבלי חשמל
וכל גורם מסוכן אחר.

מרחב מוגן

תלמידים השוהים בתוך מרחב מוגן תקני אשר נמצא עד קומה שנייה כולל,
יונחו לצאת החוצה בהליכה מהירה וזהירה דרך נתיב המילוט אל השטח
הפתוח, ויתרחקו מבניינים, קירות תומכים, עצים, כבלי חשמל וכל גורם
מסוכן אחר.

תלמידים השוהים במרחב מוגן תקני הנמצא בקומה שלישית ומעלה - ישארו
בו עד לסיום הרעידה הראשונית ו / או על פי הנחיות הנהלת בית הספר -
יציאה החוצה לשטח הפתוח

מחוץ לכיתה / מבנה

הישארו בשטח הפתוח, והתרחקו מבניינים, קירות תומכים, עצים
כבלי חשמל וכל גורם מסוכן אחר

בנסיעה ברכב / באוטובוס

יש לעצור את הרכב, ולהישאר בתוכו עד שהרעידה תיפסק.
אם נמצאים בצמוד לבניינים, יש להמשיך בנסיעה עד לשטח פתוח
הנקי מסיכונים - מבנים גבוהים, כבלי חשמל, עצים וגשרים.

נספח - ו'

נוהל פינוי ושחרור תלמידים מהמוסד החינוכי במצב החירום שונים

כללי

1. לאור לקחי אירועי השריפה - "באש ובמים" נובמבר 2016 במרחב הכרמל, זיכרון יעקב וחיפה נדרשנו לעדכן את נוהל פינוי למילוט התלמידים מהמוסד החינוכי במצב של סכנת חיים מיידית מחוץ לטווח הסכנה.
2. מאחר והנוהל מחייב פינוי ומילוט מיידי לשטחי כינוס במרחב הרשותי, קב"טי המוס"ח יובילו יחד עם מנהלי מוסדות החינוך את בניית תוכנית הפינוי ע"פ העקרונות שיפורטו במסמך זה.
3. פינוי/מילוט ושחרור תלמידים מהמוסד החינוכי עשוי להתרחש בשני מצבי יסוד:
 - א. נוהל פינוי ושחרור תלמידים סדור (שלא נשקפת סכנת חיים מיידית).
 - ב. נוהל פינוי ושחרור מיידי חפז במצב של סכנת חיים מיידית.
4. נוהל זה כולל 4 סעיפים:
 - א. שלב ההיערכות.
 - ב. סדר פעולות פינוי מוסד חינוכי במצב חירום באופן סדור ע"פ החלטת הרשות המקומית.
 - ג. עקרונות הפינוי והשליטה בהסעות תלמידים מאורגנות (בדגש על מוא"ז).
 - ד. סדר פעולות מילוט ופינוי מוסד חינוכי במצב של סכנת חיים מיידית (כגון: שריפה מתפשטת, התפשטות ענן חומר מסוכן, גל צונאמי, אירוע טרור וכו').
 - ה. תרשימים למילוט.

שלב ההיערכות

1. **בתי ספר / כפרי נוער ופנימיות**
 - א. באחריות קב"טי המוס"ח יחד עם מנהל המוסד החינוכי ורכזי הביטחון הפנימייתי / קב"טי הכפרים להכין תוכנית ומרשם מילוט בתיאום עם מ"י אשר תכלול את סעיפים הבאים:
 - א. נתיבי המילוט לתנועה רגלית למס' נקודות מילוט פוטנציאלי מחוץ למוסד החינוכי.
 - ב. ארגון שטח בית ספרי / תיק השטח - לסמן נתיבי מילוט עם שמות מוכרים לכולם.
 - ג. לקבוע שטח היערכות להתארגנות למילוט בתוך המוסד או בסמוך לו.
 - ד. לקבוע שטח כינוס בטוח פוטנציאלי על ידי קב"ט המוס"ח הרשותי.
 - ה. לכל כיתה יוגדר מורה מוביל ומורה סוגר.
 - ו. הכנת תיק פינוי אשר ישמש את מנהל בית הספר והצל"ח בשטח הכינוס ובו:
 - (1) סד"פ פינוי מוס"ח.
 - (2) רשימת טלפונים חיוניים.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום וביטחון סביבתי
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

3) רשימת תלמידים מפורטת (שם + משפחה, ת"ז טלפון הורים) לפי חלוקה לשכונות ליישובים במוא"ז.

4) תוכנית היסעים ע"ב רכבים פרטיים - במידת האפשר פינוי בשיטת ה-

□ CARPOOL מבוגר אחראי שמסיע את הילדים לבתיהם, ומדווח למנהל בית הספר / לוקח אותם תחת חסותו עד הגעת ההורים / מבוגר אחראי.

5) במידה ויש הסעות מאורגנות בדגש על מוא"ז וחינוך מיוחד-

א. רשימת מלווים ושיבוצם לאוטובוסים (רצוי על פי מקום מגורים של המלווה, ובהתאם לימי עבודתו בבתי הספר).

ב. תיק לכל מלווה, ובו רשימת התלמידים, הנחיות למלווה על תפקידו בהסעה, כולל סד"פ בתרחישי חירום בזמן נסיעה (כמפורט בסעיף הבא – הסעות).

ג. רשימת אנשי קשר ברשות המקומית/צח"י ביישובי המוא"ז.

ד. **חינוך מיוחד – ניהול ותיאום הפינוי בין הרשויות** – של המוסד החינוכי ובין הרשות המקומית בה מתגורר התלמיד/ה.

ה. שלטים לאוטובוסים (במוא"ז עם שם היישוב).

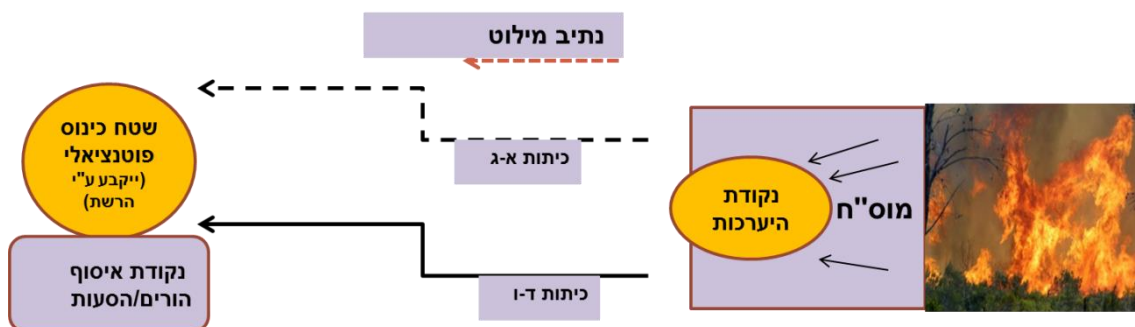
ז. נתיבי המילוט צריכים להיות מוכרים מראש ו**מתורגלים** על ידי סגל ההוראה.

6) תרשים פינוי

א. **חובה** להכין תרשים תכנית המילוט ובו מפורטים נתיבי המילוט וכו'.

ב. התרשים יהיה ע"ג מפה תלויה ונראית לעין במזכירות בית הספר / משרד מנהלת הגן.

תרשים סכמתי לתכנון

2. היערכות גני ילדים

א. באחריות קב"טי המוס"ח יחד עם מנהלות הגנים להכין תוכנית ומרשם **מילוט בתיאום עם מ"י**

אשר תכלול את כלל הסעיפים שלעיל (כמו בבתי הספר) ו**בנוסף**:

1) תוכנית רשותית לתגבור בכ"א מתנדבים/הורים בזמן אמת לפינוי ילדי גן.

2) תוכנית היסעים ע"ב רכבים פרטיים/פינוי בשיטת ה- CARPOOL על ידי מבוגר

אחראי, שמסיע את הילדים לבתיהם / לוקח אותם תחת חסותו עד הגעת ההורים /

קרוב משפחה, ואחראי לדווח באופן שוטף למנהל בית הספר / רשות מקומית.

סדר פעולות סדור במצב שלא נשקפת סכנת חיים מיידי

בהינתן מצב חירום המצריך פינוי ושחרור תלמידים לביתם באופן סדור, להלן סדר הפעולות:

1. קודם כל, לבצע את סדר הפעולות להתגוננות לאותו תרחיש (טילים, שריפה, חומ"ס וכו')
2. קבלת הנחיות/אישור מגורמי הביטחון / קב"ט מוס"ח רשותי להפסקת הלימודים ושחרור התלמידים הביתה.
3. הפעלת הצל"ח הבית ספרי באופן מיידי, ובמקביל עדכון קב"ט משרד החינוך על הפינוי.
4. עדכון מוקד הרשות המקומית ואגף החינוך על מוכנות בית הספר לפינוי לקליטת ההורים / מבוגר אחראי.
5. **תלמידי חינוך מיוחד** - להעלות בקשה, להפעיל את המוקד הרשותי, ולסייע ביצירת קשר עם ההורים והרשות המקומית בה מתגורר התלמיד/ה וניהול הפינוי, שליטה ומעקב ע"י הצל"ח הבית ספרי.
6. **יצירת קשר טלפוני עם ההורים**, ומסירת נוסח הודעת גורמי הביטחון, ובקשה להגיע למוסד החינוכי, שאלות ובירורים - במוקד / אגף החינוך הרשותי מס' טל': _____.
7. התייצבות ההורים במוסד החינוכי, והזדהות בפני המורה האחראי לשחרור התלמידים הביתה.
8. מסירת התלמיד להורה או למבוגר אחראי, שנשלח באישור ההורים.
9. ניהול רישום, מעקב ודיווח שוטף למוקד / אגף החינוך הרשותי (ע"פ הפורמט המחייב עמ' 37).
10. **בתי ספר תיכוניים:**
 - א. ניתן לקבל את אישור ההורים לשחרור התלמידים עצמאית הביתה (יש לשקול לפי חומרת המצב).
 - ב. שחרור תלמידי תיכון יכול גם רישום מסודר של התלמידים שהתפנו באמצעות רכבים פרטיים.
 - ג. תלמידים המבקשים להתפנות רגלית, רק לאחר קבלת הנחיות גורמי הביטחון באשר לצירי ואזורי פינוי בטוחים.
11. **במצב של ירי טילים מתמשך**
 - א. עדכון רשימת תלמידים הנוכחים באותו יום לפי כיתות / מרחבים מוגנים / יישובי מוא"ז.
 - ב. בכל מהלך שחרור התלמידים הביתה הם יימצאו בתוך מרחב מוגן עד לקבלתם על ידי ההורים.
 - ג. יש להיערך לשהייה ממושכת במקלטים / שטחי כינוסי ופעילות הפגה.
 - ד. במידה והורה מגיע, ימתין עם ילדו במרחב המוגן הבית ספרי עד חלוף הסכנה / אישור הרשות המקומית.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

12. סגל ההוראה לא יעזוב את בית הספר עד לשחרור התלמידים.
13. תשומת לב למורים שיאלצו לעזוב את בית הספר לצורך קליטת ילדיהם ממוסדות חינוך אחרים.
14. עדכון הרשות המקומית להמשך טיפול בילדים שהוריהם / קרוב משפחה לא אסף אותם.
15. היערכות להמשך שגרת התלמידים ביישובים, בתיאום עם אגף החינוך ברשות המקומית.

הסעות מאורגנות - שליטה ומעקב ע"י הרשות המקומית

- א. תלמידים המגיעים למוסד החינוכי בהסעות מאורגנות (מועצות אזוריות, חינוך מיוחד) יוסעו חזרה הביתה בהסעות מאורגנות רק לאחר שנבדק שיש מי שיקבל אותם בבית - באחריות הצל"ח הבית ספרי.
- ב. תיאום ההסעות יתנהל מול הרשות המקומית / צוות החירום היישובי (צח"י) במוא"ז לקליטת התלמידים עד לבית הוריו / מבוגר אחראי.
- ג. ניהול רישום תלמידים - יש לנהל רישום, ולדווח בסוף הנסיעה למנהל / צל"ח הבית ספרי / צח"י למוקד / אגף החינוך הרשותי ברשות המקומית.
- ד. כל הסעה תלווה על ידי מבוגר אחראי אחד לפחות.
- ה. ההסעה תעצור קרוב ככל האפשר לבתים, ולוודא שהתלמיד התקבל על ידי מבוגר אחראי בבית.
- ו. עדכון שוטף למוקד הרשות על כל אוטובוס שיוצא ויעד נסיעתו ומצב התלמידים והילדים.
- ז. וידוא הגעת האוטובוס ליישוב, והורדת הילדים במקלט מסודר (על מלווה ההסעה לעבור עם איש הקשר ביישוב כי כל הילדים הרשומים נמצאים).
- ח. עדכון מוקד המועצה על הגעת האוטובוס, והעברת התלמידים לאיש הקשר ביישוב.
- ט. הסעת המורה המלווה למקום מגוריו (במידת הצורך), בתאום עם המועצה.
- י. ילדים המפונים ליישוב מארח במוא"ז/מתקן קליטה זמני – יועברו לאחריות ולשליטת גורמי החינוך והרווחה בצח"י/ברשות המקומית.
- יא. הנחיות וסדר פעולות למלווה ההסעה
 - (1) מלווה ההסעה הינו המבוגר האחראי לשלומם של הילדים עד הגעתם בבטחה הביתה / מקום בטוח עם השגחת מבוגר.
 - (2) בזמן אירוע המתרחש בזמן הנסיעה - הוא מהווה גם איש קשר בשטח, ולכן עליו להיות זמין, וכן להעביר דיווח למוקד על כל שינוי/אירוע המתרחש בשטח.
 - הזעקת סיוע גורמי הביטחון (מ"י, מד"א כב"ה צה"ל בגזרות החטמ"ר)
 - מצבת נוכחות - רישום כלל הילדים הנמצאים בהסעה, כולל פצועים / מפונים / כל סיטואציה אחרת.
 - העברת דיווחים - הדיווח צריך לכלול:
 - א) מצבת נוכחות.
 - ב) פצועים (במידה ויש) - הפרטים הנדרשים הם:

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

- ✓ שם + משפחה.
 - ✓ יישוב.
 - ✓ מצב טיפול (הוזמנו כוחות סיוע / מטופל בשטח ע"י... / פונה ל...).
 - ✓ במידה ויש פינוי - לאן פונה.
- ג) מלווה ההסעה יישאר בשטח עד להגעת כוחות סיוע מהרשות המקומית.

סדר פעולות חפוז במצב של סכנת חיים מיידית

בהינתן מצב של סכנת חיים מיידית יעשה פינוי ומילוט מאורגן ומהיר של המוסד החינוכי למקום בטוח / שטח כינוס ושהייה, ולשם יגיעו ההורים / מבוגר קרוב לקחת את התלמידים על פי 5 שלבי פינוי המוסד החינוכי:

קודם כל, לבצע את הנחיות ההתגוננות לאותו תרחיש ע"פ סדר הפעולות (שריפה, חומ"ס וכו')

שלב א' - קבלת החלטה על מילוט מידי

1. ניתוח והבנת חומרת המצב של סכנת חיים מיידית לתלמידים וסגל ההוראה מול גורמי הרשות המקומית.
2. במידה ואין תקשורת עם גורמי הרשות / גורמים מוסמכים, ההחלטה צריכה להתקבל על ידי מנהל המוסד החינוכי בהתאם לחומרת המצב.
3. להפעיל את הצלי"ח ותכנית המילוט

שלב ב' - נקודת היערכות

1. המשך הפעלת הצלי"ח ותדריך סגל ההוראה ועדכון גורמי הרשות המקומית / ביטחון / הורים.
2. ארגון המוסד לפינוי וניהול רישום מהיר, שליטה ומעקב במצבת התלמידים בנקודת ההיערכות.
3. במידה ויש תקשורת - קבלת הנחיות מגורמי הרשות / גורמי ביטחון .

שלב ג' - מילוט

1. סריקת מבנים, כיתות וחצרות לוודא פינוי כל התלמידים וסגלי ההוראה.
2. הובלת התלמידים רגלית/רכוב מחוץ לטווח הסכנה לשטח הכינוס.
3. במידת האפשר, פינוי ע"ג רכב מזדמן (הסעה/פרטי)/אוטובוסים במוא"ז/תחבורה ציבורית .
4. טיפול בנפגעים ודיווח לגורמי הצלה.

שלב ד' - שליטה ובקרה

1. יצירת קשר שוטף מול הורים/קרובים לאיסוף.
2. עדכון שוטף מול גורמי רשות המקומית.
3. בקרה, מעקב ושליטה במצב התלמידים.

שלב ה' - שטח כינוס בטוח

1. פעולות הרגעה, הפגה ועזרה נפשית ראשונה עד להגעת ההורים בסיוע גורמי הרשות המקומית.
2. ארגון מזון קל ושתייה בסיוע הרשות המקומית.
3. שחרור מבוקר של התלמידים עם הגעת ההורים/מבוגר אחראי רגלית/היסעים/CARPOOL.
4. ניהול רישום, מעקב ודיווח ע"פ הפורמט המחייב בעמוד הבא.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

פורמט/טופס למילוי מחייב

שליטה ומעקב ורישום תלמידים / ילדי גן

1. עפ"י חוזר מנכ"ל - רק הורה / מיופה כוחו יכול להוציא ילד מהמוסד החינוכי/שטח כינוס.
2. ניהול רישום ומעקב האחריות לביצוע מילוי הרישום - סגל הוראה שנקבע מראש שזה תפקידם צל"ח בית ספרי / מנהלת הגן.
 במידה והורה אינו יכול להגיע - ייפוי כוח יכול להיעשות גם טלפונית (הורה מאשר לאיש הצוות מהמוסד מי לוקח את הילד/ה, וכי הדבר בידיעתו ועל אחריותו).
3. הורה / מיופה כוחו המוציא תלמיד מבית הספר/שטח כינוס - ימלא את כל הפרטים בטופס זה, ויחתום את שמו.
4. האחריות למילוי הטופס - ע"י ממונה מטעם המנהל המוסד החינוכי במסגרת הצל"ח.
5. בתום האירוע - יש להעביר את דיווח מפורט למוקד/אגף החינוך הרשותי.

רישום תלמידים שנלקחו על ידי הורים/מבוגר אחראי/ מיופה כח					
מס'ד	שם התלמיד/ה (פרטי + משפחה)	(פרטי + משפחה)	סוג הקרבה (הורה/שכן...)	חתימת המבוגר	מס' טלפון
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

נספח - ז'

הנחיות ועקרונות לפינוי ומילוט מוסד חינוכי בתרחיש צונאמי (למוסדות חינוך רלוונטיים כמפורט בסעיף 2.ג.)

1. כללי.
 - א. ככלל, היערכות וניהול הפינוי לשטח הכינוס יתבצע כפי שמוגדר בפינוי ומילוט מוסד חינוכי במצב חירום במצב של סכנת חיים מידית.
 - ב. מסמך זה, יפרט את הדגשים, העקרונות וההנחיות להיערכות לתרחיש צונאמי במערכת החינוך וברשויות המקומיות הרלוונטיות בשיתוף עם מפקד תחנת מ"י המקומית.
2. היערכות לתרחיש צונאמי.
 - א. יש להיערך בכלל מוסדות החינוך (ביה"ס וגנ"י) לאורך קו החוף במרחק של עד 1 ק"מ מזרחת לחוף ים התיכון בהתאם לתוכנית השילוט הרשותית.
 - ב. מצ"ב רשימת מוסדות החינוך הרלוונטיים לפי מחוזות ורשויות מקומיות.
 - ג. להלן הרשויות בהן יש מוסדות חינוך במפת השיטפונות בתרחיש צונאמי:
אשקלון, אשדוד, מוא"ז גן רווה, ראשון לציון, בת ים, תל אביב, הרצליה, חוף השרון, נתניה, עמק חפר, חדרה, ג'אסר אלזרקא, חוף כרמל, חיפה, קריית ים, מטה אשר, עכו ונהריה.
- ד. קובץ מוסדות חינוך ע"פ מערכת ה-GIS וה-QV מפורסם באתר אגף הביטחון להלן שלטי אזהרה והכוונה לצונאמי שנקבעו ע"י ועדת ההיגוי לרעא"ד.

- ה. יש לצפות בסרטון ההדרכה (מורים ותלמידים) - כללי התנהגות בעת התרחשות צונאמי בישראל.

כתוביות בעברית ואנגלית <https://www.youtube.com/watch?v=KSSx9plx-xo&t=2s>

כתוביות בעברית ואנגלית https://www.youtube.com/watch?v=-UHEz_eY3rw

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

1. כל מנהל מוסד חינוכי הממוקם בטווח של עד 1 ק"מ מחוף הים התיכון, בליווי ובאישור קב"ט מוסדות חינוך הרשות, יכין תוכנית מילוט בעת צונאמי בכפוף להנחיות חוזר מנכ"ל שעת חירום משרד החינוך.

1) בבתי הספר - כל מנהל יקיים מפגש עם הצלי"ח וסגל המורים, ויתדרך אותם בתוכנית המילוט ויעדכן את ההורים בתוכנית.

2) בגני"י - כל מנהל גן תתדרך את צוות הגן, ותעדכן את ההורים בתוכנית.

3. **העקרונות לתכנון והיערכות המוסד החינוכי לצונאמי**

א. יש לתכנן את נתיבי המילוט לתנועה רגלית לכלל התלמידים לטווח של 1 ק"מ מזרחה לשטח הכינוס ע"פ שילוט הצונאמי הקיים ברחבי הרשות המקומית.

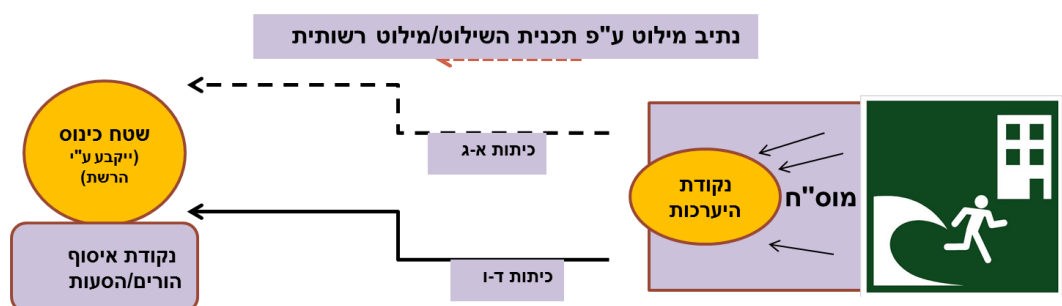
ב. יש לתכנן נקודת היערכות בתוך המוסד או בסמוך לו לתדריך וארגון התלמידים למילוט בסדר תנועה.

ג. יש לתכנן שטח כינוס בטווח של לפחות 1 ק"מ מזרחית למוסד החינוכי (רצוי להשתלב בשטח הכינוס הרשותי).

ד. באחריות קב"ט המוס"ח הרשותי לתכנן ולאשר את תוכנית המילוט בתחנת מ"י המקומית.

ה. תרשים תכנית המילוט יהיה ע"ג מפה תלויה ונראית לעין במזכירות בית הספר / משרד מנהל הגן.

תרשים סכימתי לדוגמה:

1. נתיבי המילוט לשטחי הכינוס והתנועה צריכים להיות **מוכרים מראש** לסגל ההוראה והתלמידים על פי שמות הרחובות וכו'.

2. לכל כיתה / קבוצת ילדים יוגדר מורה/מבוגר **מוביל** ומורה/מבוגר **סוגר**.

3. יש לקחת בחשבון בשטח הכינוס נקודות המאפשרות את פיזור התלמידים הביתה

בהסעות או עם ההורים באופן בטיחותי.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

4. דגשי היערכות לגני ילדים

באחריות קב"טי המוס"ח יחד עם מנהלות הגנים להכין תוכנית ומרשם מילוט בתיאום עם מ"י אשר תכלול את כלל הסעיפים שלעיל, כמו בבתי הספר, ובנוסף:

א) תוכנית רשותית לתגבור בכ"א מתנדבים/הורים בזמן אמת לפינוי ילדי גן.

ב) במידה וקיים בית הספר תיכון/מוסד אחר סמוך לגן הילדים מומלץ ל"שרייף" אותו למשימה, לתאם ולתרגל זאת באופן עקרוני/שילדי.

5. סדר פעולות בעת קבלת התרעה להתרחשות צונאמי, או עם תחילת התרחשותה כתוצאה מרעידת אדמה.

א. הנחייה של המנהל או מחליפו / רכז הביטחון לסגל בית הספר והתלמידים באמצעות מערכת הכריזה.

ב. יציאה מהירה וזהירה מתוך הכיתות לנקודת ההיערכות בתוך המוסד החינוכי או בסמוך לו.

ג. התארגנות מהירה למילוט בנקודת ההיערכות, חלוקה וארגון סדר התנועה לפי כיתות ומסגרות ע"פ תוכנית המילוט * בהובלה של סגלי ההוראה.

ד. מתן תדריך בטיחות/זהירות בדרכים.

1) תנועה מהירה וזהירה בנתיב המילוט מזרחה לשטח הכינוס למרחק של לפחות 1 ק"מ ממקום המוסד החינוכי.

2) שחרור התלמידים משטח הכינוס כמפורט בנספח ו' נוהל פינוי שחרור תלמידים (רישום תלמידים, איסוף הורים/מבוגר אחראי, מעקב ובקרה).

3) דיווח תמונת מצב תלמידים וסגלי הוראה לקב"ט מוס"ח הרשותי / מוקד הרשות.

4) המשך פעילות על פי הנחיות גורמי הביטחון ואגף / מחלקת חינוך ברשות.

6. כללים לתרגול בזמן שגרה

רחוב דבורה הנביאה 2, ת"ד 292, ירושלים 9100201 טל' 02-5603324 פקס 02-5602636 | <http://www.education.gov.il/bitachon>
شارع شبطي يسرائيل 2, اورشليم-القدس, 9100201 هاتف 02-5603324 فاكس 02-5602636 | www.edu.gov.il
shaltiram@education.gov.il

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

א. יש לשלב במוסדות הללו תרגול צונאמי מיד עם סיום תרגול רעידת אדמה בפתיחת

שנה"ל עד ה- 30 לספטמבר בהתאם לסדר הפעולות המופיע בסעיף 4 הקודם.

ב. השיטה ושלבי התרגול:

- (1) תדרוך סגלי ההוראה והתלמידים על תוכנית המילוט לצונאמי.**
- (2) הנחייה באמצעות מערכת הכריזה "חשש לצונאמי, חשש לצונאמי, חשש לצונאמי, יש להגיע לנקודת היערכות".**
- (3) תרגול סגלי ההוראה והתלמידים עד לשלב נקודת ההיערכות בתוך המוסד החינוכי.**
- (4) התארגנות לסדר תנועה, מורה מוביל ומורה סוגר למילוט לשטח כינוס לפי כיתות.**
- (5) הוראת בטיחות לתרגילי השגרה - אין לצאת מהמוסד החינוכי.**

נספח - ח'

תדריך: הקמת ועדכון צוות לשעת חירום בבית הספר 1:

הקדמה:

הצל"ח - צוות לשעת חירום, הינו מנגנון קבוע במערכת, שמוקם מבעוד מועד ושתפקידו: לנהל את הפעילות הארגונית, החינוכית והטיפולית, הנעשית במוסד החינוכי, במצבי משבר ובעתות חירום, במהלכם ולאחריהם - עד לחזרה לשגרה.

הצל"ח מהווה עמוד שדרה בית ספרי, המסייע להעלאת אפקטיביות התפקוד בעת חירום, והחזרת המערכת לתפקוד תקין בזמן סביר.

הקמת צל"ח בבית הספר פירושה - היערכות מוקדמת לחירום.

היערכות כזו מזמנת נקודת פתיחה להשלטת סדר ב"בלגן" הראשוני, ונותנת מסגרת לניהול מערכתי, פנימי וחיצוני.

צל"ח, שמתפקד היטב, מגביר את יעילות הטיפול באירוע, נותן בסיס להפקת לקחים והשתכללות, ומגביר באופן מצטבר את "חוסנו" של בית הספר.

הצל"ח מגדיר מנהיגות מראש, וזוהי ההנהגה היחידה במשבר וחירום.

כמו כן, הצל"ח מוביל לכך, שצוות ביה"ס נתפס כ"מבוגר המשמעותי" בחיי התלמידים בשגרה וביתר שאת - בחירום.

הקמת הצל"ח הבית-ספרי מתחלקת לשלושה שלבים:

1. הכנה להקמת הצל"ח.
2. הקמת הצל"ח.
3. ביסוס ותחזוק של הצל"ח.

1. בכל תהליך הקמת הצל"ח הבית ספרי, מומלץ לקבל ליווי והדרכה מתמשכים מהמדריכה המחוזית של היחידה למצבי לחץ וחירום של שפ"י.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

פירוט השלבים:

1. הכנה להקמת הצל"ח:

- א. יתקיים מפגש ראשוני של צוות הניהול של בית הספר, ביוזמת היועצת והמנהל ובהנחייתם. מטרת המפגש הראשון היא ליצור מוטיבציה והיערכות ראשונית לקראת בניית הצל"ח הבית ספרי.
- ב. עיקר המפגש יעסוק בהתנסות בתרחיש סימולציה קצר, ועיבודו על פי עקרונות של ניהול אירוע חירום. התנסות זו ממחישה היטב את הצורך בהקמת צל"ח בית ספרי.
- ג. יינתן הסבר על מהות הצל"ח ומאפייניו, כגון: המאפשר ניהול מיטבי של אירוע חירום, ויוצגו בעלי התפקידים השונים.
- ד. ייערך דיון בהתאמת הצל"ח לבית הספר הספציפי שבו מדובר.
- ה. תיעשה התחלה של התארגנות הצל"ח הבית ספרי, ויינתנו משימות לצוות הניהול לקראת המפגש הבא. (למשל: חלוקת תפקידים לאנשים בצוות בית הספר, בחירת "כפיל גיבוי" לכל בעל תפקיד, הנחייה לכל בעל תפקיד מה עליו להכין למפגש הבא (כגון: המזכירה תיצור את לוח האיכון, ותעדכן רשימות של המורים, היועצת תכין את רשימות מעגלי הפגיעות של התלמידים והמורים, וכן חומרים רלוונטיים למורים למצב חירום, הרכזות של השכבות יכינו מערכי שיעור לשהייה במקלטים וללמידה מרחוק וכו').

2. תהליך הקמת הצל"ח:

- א. ייקבע תאריך מפגש של צוות הניהול להצגת התוצרים ובהינתנם.
- ב. מכל התוצרים ייבנה תיק חירום בית ספרי, והצוות יתכונן למפגש עם כלל הצוות החינוכי.
- ג. במפגש עם כל הצוות החינוכי תועבר סימולציה של התרגיל, וייעשה עיבוד שלה על פי עקרונות ההתמודדות בחירום.
- ד. אחר כך, יוצג הצל"ח הבית ספרי לצוות החינוכי כולו על פי התפקידים השונים, ועל פי התכולה של תיק החירום הבית ספרי.

3. ביסוס הצל"ח ותיחזוק

- א. צוות הצל"ח יתכן מראש את מפגשי הצל"ח לאורך השנה במטרה לשכלל את תפקוד הצוות, ולשמור אותו בכוונות שגרה מתמשכת.
- ב. צוות הצל"ח יקפיד לבדוק, ולעדכן באופן קבוע את תכולת תיק החירום.
- ג. יתוכננו לפחות שלושה מפגשי סימולציה על תרחישים שונים, שיסייעו לצוות להתאמן ולתרגל תפקוד במצבי חירום שונים.
- ד. יתוכננו ערוצי תקשורת והעברת מידע לכלל הצוות החינוכי לגבי פעילותו של הצל"ח.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

4. הכנת תיק חירום צל"ח

א. עדכון רשימות, מספרי טלפון וכתובות

- (1) תלמידים, גם על פי בתי אב (+הצלבה של אחים ובני דודים).
- (2) גורמי קשר פורמליים (שפ"ח, רווחה, עירייה...).
- (3) גורמי קשר לא פורמליים (מתנדבים, מדריכי נוער, ועד הורים).
- (4) מוקדי סיוע לילדים ונוער.
- (5) פורמט רשימת נפגעים + תיעוד הקשר עם המשפחות שנפגעו, מעקב וליווי שלהם ושל ילדיהם לאורך כל השנה (בעקבות אירועי חירום).

ב. טבלאות עבודה וטפסים

- (1) תרשים מבנה ביה"ס.
- (2) **יומן אירועים** - תיעוד פעולות ונושאים רלוונטיים בכל יום ויום.
- (3) **מעקב הכשרות** - השתלמויות והדמיות של מצבי חירום.
- (4) רישום נהלים ולקחים, שנקבעו בעקבות סימולציות של תרחישים שונים.
- (5) דוגמאות לטפסים, איגרות, דפי תדרוך לחלוקה למורים, להורים ולתלמידים.
- (6) **דוגמאות**
 - (א) דוגמאות לטפסים, איגרות, דפי תדרוך לחלוקה למורים, להורים ולתלמידים.
 - (ב) פנקס כיס או דף של נוהל חירום מקוצר, שיחולק לאנשי הצוות החינוכי.
- (7) **ציוד במקלטים**
 - (א) מקלט רדיו, שמכות, חומרים לפעילויות מפיגות המתח.
 - (ב) דפי פעילות והפעלה לתלמידים בכיתה בטווחי זמן שונים.

5. בעלי תפקידים מרכזיים בצל"ח

- א. מנהל ביה"ס - יו"ר הצל"ח ומנהל האירוע.
- ב. סגן מנהל ביה"ס - סגן ראש הצל"ח ומ"מ יו"ר הצל"ח.
- ג. רכז ביטחון בביה"ס - ריכוז ותיאום ההיבט הביטחוני.
- ד. יועצות ביה"ס ופסיכולוג ביה"ס - צוות טיפולי.
- ה. מזכירת בית הספר - קשר טלפוני והיבטים מנהליים.
- ו. רכזי שכבות ומורים רלוונטיים - פדגוגיה בחירום.
- ז. אב הבית - אחראי ציוד ואחזקתו.
- ח. יו"ר ועד ההורים של ביה"ס (כשמתאפשר).

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

6. בעלי תפקידים נוספים בצל"ח

- א.** כרוז (מגפון או מערכת כריזה) + ארגון רצים ומודיעים (במניפה).
- ב.** איש קשר עם צוותי חירום ברשות.
- ג.** אחראי על גיוס אנשים ומתנדבים לעזרה בכל התחומים.
- ד.** אחראי על תחבורה וגיוס רכבים.
- ה.** ריכוז ההורים, והגעתם במקום מוגדר.
- ו.** טיפול בסידורים הקשורים להלוויות.
- ז.** המורים המקצועיים.
- ח.** אחראי בשער ביה"ס בעת אירוע - רישום בזמן חירום את שמות התלמידים שיצאו.
- ט.** אחראי לחלוקת שתייה ומזון ולעיתים שמיכות (קשר עם גורמי רשות).
- י.** מחליפי מקום למחנכים בזמן הפסקות או במהלך היום בכדי לפנותם לזמן קצר.
- יא.** הימצאות צוות טיפולי בביה"ס על פי הצורך או "קו-חם", לחירום + "עקוב אחרי".
- יב.** קשר עם התקשורת: התנסחות קצרה הצמודה לעובדות מאומתות.

נספח - ט'

הוראות בטיחות

מפגעים בשטחי הכינוס

1. הנחייה זו באה לאור היפגעות ילדים בתרגילי עבר, בשטחי הכינוס, שלעתים נמצאים מחוץ לבית הספר.
2. יש לסרוק זמן קצר לפני התרגיל את מקום הכינוס, ולסלק ממנו מפגעים בטיחותיים.

תירגול כיבוי שריפה על ידי צוות כיבוי אשר בבית הספר שהוכשרו לכך.

1. תירגול כיבוי שריפה על ידי צוות הכיבוי בבית הספר שהוכשרו לכך, יתקיים בחצר בית הספר הרחק מחומרים דליקים, ולאחר שהשטח הוכשר לכך. יש להקפיד להרחיק את מקום התירגול ממכלי דלק תת קרקעיים, על קרקעיים ומכלי גז. יש לנקש עשבים, ולתחום את שטח השריפה.
2. בזמן תירגול כיבוי האש יוכן מבעוד מועד ציוד כיבוי אש מספיק לגודל השריפה המתורגלת.
3. בזמן תירגול כיבוי אש ימצא מורה אחראי בנקודת התרגיל, וישגיח על פעולות התלמידים.
4. יש לסמן את מידת התקרבות התלמידים למקום האש בזמן ביצוע כיבוי השריפה (הסימון יעשה באחריות המורה האחראי, ובהתאם להנחיות שירותי הכיבוי).
5. בכיבוי השריפה יש להתחשב בכיוון הרוח.
6. כללי הבטיחות בתרגיל השריפה ייקבעו ע"י גורמי כב"ה במקום.

תירגול פינוי "פצועים"

1. תלמידים שנקבעו כ"פצועים", יפנו על אלונקות, כשהם קשורים לאלונקה, והנשיאה תיעשה על ידי תלמידים המסוגלים לשאת את משקל האלונקה, והתלמיד ה"פצוע" שעליה.
2. בכל מהלך הנשיאה ע"י התלמידים, ייצמד איש סגל הוראה להשגיח ולסייע במידה ויידרש.
3. נשיאת האלונקה תהיה כך שרגלי ה"פצוע" תהיינה לכיוון ההליכה.
4. יש להימנע מנשיאת אלונקות במדרגות.
5. בעת הפינוי על גבי האלונקות יש להקפיד על הליכה מסודרת ויציבה על מנת למנוע נפילת התלמיד מהאלונקה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

תרגול שריפה על ידי צוות שירותי הכבאות

1. שטח התרגול של כיבוי שריפה על ידי שירותי הכבאות יהיה מחוץ לשטח בית הספר, או בנקודה מרוחקת בחצר מכל חומר דליק. שטח התרגול יתוחם כך שלא תתאפשר גישת תלמידים וסקרנים.

פינוי בסולם הידראולי

חל איסור מוחלט על התלמידים וסגלי ההוראה לקחת חלק ולהשתתף בתרגול סולם הידראולי ובכל סולם אחר.

תרגיל משולב

1. בתרגילים המשולבים, הנערכים בשילוב עם צה"ל, משטרת ישראל, מד"א, איחוד הצלה, שירותי הכיבוי והרשות המקומית, יש להיערך לנושא מבחינה בטיחותית.
2. לפני כל תרגיל במוסדות חינוך יש לערוך פגישה בין כל הגורמים הנוגעים והמשתתפים בתרגיל, ובנוכחות יועץ הבטיחות של משרד החינוך.
3. הנהלת בית הספר תיידע בכתב את הורי תלמידי בית הספר המשתתפים בתרגיל על מהות התרגיל, אופן ביצועו והמשתתפים בו.
4. לאחר גיבוש מהלך התרגיל והנחיות פעולה, יש לקבוע בעלי תפקידים בקרב התלמידים והמורים, ולבצע תרגול מוקדם בשלבים ומלא. בתרגיל המוקדם יושם דגש על הפעולות של בעלי התפקידים בתרגיל המתוכנן.
5. בעלי תפקידים, שלא השתתפו בתרגול המוקדם, לא יורשו להשתתף בתרגיל עצמו.

מזג אוויר סוער

במידה ויהיה מזג אוויר סוער, אשר לא יאפשר יציאת הילדים לשטח הפתוח.

1. בית הספר/גן הילדים, יתורגלו הילדים מחוץ לכיתות אבל בתוך מבנה בית הספר/הגן.
2. באם ירידת הגשם אינה רצופה, ומאפשרת יציאת הילדים לשטח הפתוח אל מחוץ למבנה בית הספר/גן הילדים, ניתן לדחות את מועד ביצוע התרגיל גם בחצי שעה עד להיווצרות חלון זמן לפחות 10 דקות ללא גשם.
3. לאחר כ- 10 דקות חזרה לכיתה/גן, וביצוע הפעלה של תכנית "הפגה פדגוגית".
4. בכל מקרה, יש להפעיל שיקול דעת וההחלטות תיקבענה על ידי קב"ט מוס"ח רשות בהתייעצות עם מנהל בית הספר וכל מקרה, ייבחן לגופו ברמת הרשות המקומית

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

תרגיל צונאמי מחוץ למוסד החינוכי

1. ככלל, יש להתייחס לתרגיל צונאמי בו נדרש לבצע מילוט התלמידים לשטח כינוס ובטוח מחוץ למוסד החינוכי כארגון צעדה ותהלוכה ופעילות חוץ בית ספרית בתוך רחבי הרשות המקומית/בישוב.
2. ככלל, תכנית התרגיל באחריות הרשות המקומית ובכפוף להנחיות הביטחון והבריאות כפי שתינתנה על ידי משטרת ישראל.
3. **כפרי נוער ופנימיות** יתרגלו באישור וע"פ הנחיות מינהל התיישבותי בתיאום עם קב"ט המוס"ח הרשות.
4. מסלול התנועה הרגלית יתבסס על תכנית המילוט הרשותית של צונאמי – שילוט עד לשטח הכינוס.
5. להלן ההנחיות ודגשים לתרגיל פינוי ומילוט תלמידים מבית הספר בתרחיש צונאמי:
 - א. תכנית התרגיל והתנועה ב"תרגיל צונאמי" תאושר על ידי הרשות המקומית, קב"ט מוסדות חינוך בתיאום עם המחוז של משרד החינוך ותחנת משטרת ישראל המקומית.
 - ב. צירי תנועת התלמידים בתרגיל יאושרו ע"י ידי משטרת ישראל בשטח פתוח ובשטח עירוני של הרשות המקומית.
 - ג. הרשות המקומית תדאג לקבלת האישורים המתאימים מתחנת משטרת ישראל המקומית ומהמחוז משרד החינוך הרלוונטי.
 - ד. קב"ט מוסדות חינוך יהיה אחראי לתיאום ואישור כלל הגורמים ברשות לתרגיל זה (משטרה ומשטרת התנועה, גורמי העירייה, מחוז וכו').
 - ה. **מינוי אחראי בטיחות**

- 1) הרשות המקומית תמנה ממונה בטיחות לתרגיל אשר יוודא ביצוע ההנחיות בסעיף זה.
- 2) מנהל בית הספר ימנה בעל תפקיד מתוך סגל המוסד שישימש כקצין בטיחות בתנועה הרגלית שיונחה ויתואם ע"י הממונה הבטיחות הרשות.
- 3) אחראי הבטיחות הרשותי והבית ספרי יתדרכו את המורים המלווים לקראת התרגיל תוך דגש:

- ✓ צירי התנועה
- ✓ נקודות ומעברי חצייה
- ✓ צווארי בקבוק בציר התנועה
- ✓ מינוי אחראי על מעברי החצייה
- ✓ מורה מלווה וסוגר ילבשו ווסט צהוב/זוהר לסייע ביכולת השליטה בציר התנועה
- ✓ מומלץ להשתמש במגאפון להכוונת התלמידים בציר התנועה
- ✓ רישום ושליטה בתלמידים לאורך כל התרגיל

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

- ו. **אישור הורים** - באחריות מנהל בית הספר, לבקש אישור מההורים להשתתפות התלמיד/ה בתרגיל.
- ז. **מענה רפואי** - הרשות המקומית תסכם את המענה רפואי ועזרה ראשונה בכל מהלך התנועה הרגלית לשטח כינוס ובשטח הכינוס בהתאם להוראות המשטרה.
 - 1) הצוות הרפואי בנקודת הכינוס.
 - 2) הצוות הרפואי בנקודת הסיום.
 - 3) רכב הפינוי והסיוע על ציר הצעדה.
- ח. **מענה אבטחה** - באחריות הרשות המקומית לקיים מערך אבטחה והשלטת סדר ציבורי באתרי הכינוס והפיזור, בדגש על צירי התנועה ועל החניונים בכפוף להנחיות המשטרה.
- ט. **הוראות והנחיות לתנועה הרגלית**
 1. נתיבי המילוט לשטחי הכינוס והתנועה צריכים להיות מוכרים מראש לסגל ההוראה והתלמידים על פי שמות הרחובות וכו'.
 2. **לכל כיתה / קבוצת ילדים יוגדר מורה/מבוגר מוביל ומורה/מבוגר סוגר.**
 3. יש לוודא כי לתלמידים ולמורים ביגוד מתאים, בקבוקי מים קטנים, וכובע למהלך ההליכה.
 4. לכל אורך התנועה הרגלית יש להקפיד על ההוראות ועל תקנות התעבורה המתייחסות לתנועה בכבישים בנתיב המילוט הרשומי.
 5. חציית כבישים במסלול הצעידה תיעשה בצורה ובהכוונה מסודרת, תוך נקיטת כל כללי הזהירות המתבקשים, בלי לעכב את התנועה הסדירה **ואם נדרש, יש לחסום את התנועה עד למעבר/חציית התלמידים את הכביש.**
 6. התלמידים לא יצעדו על הכביש או בשוליו. במידה וזה לא אפשרי, התנועה תיחסם ע"י הרשות המקומית/משטרת ישראל עד למעבר התלמידים.
 7. נקודות הכינוס והסיום תהיינה מרוחקות מכבישים ומצומתי תנועה ראשיים.
 8. ממליץ לקבוע מקום כינוס שיאפשר הגעה לצורך קבלת התלמיד והמשך נסיעה ללא הפרעה לתנועה.
 9. יש להקפיד ששטח הכינוס יאפשר פיזור התלמידים הביתה בהסעות או עם ההורים באופן בטיחותי.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובריאות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

פעילות בית ספרית בנושא בטיחות

1. מנהלי הבטיחות הרשתיים יודאו ביצוע ההנחיות כחלק ממכלול פעולות להעלאת נושא הבטיחות בכלל ובתרחיש של רעידת אדמה בפרט, והסכנות העלולות לקרות כתוצאה מרעידת אדמה כגון: שריפה, כבלי חשמל חשופים ועוד.
2. מומלץ **לכנס את וועדת הבטיחות הבית ספרית** לקראת התרגיל, ולנתח מהם הסיכונים בתרגיל, וכיצד יש להימנע ולהנחות את התלמידים בהתאם.
3. ועדת הבטיחות תכיר את כללי הבטיחות למבנים ברעידת אדמה - לפני ואחרי - כמפורט בכרטיס המידע המצורף

כרטיס מידע -
בטיחות במבנים.pdf

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית
מנהל אגף היערכות לשעת חירום

סוף מסמך

רחוב דבורה הנביאה 2, ת"ד 292, ירושלים 9100201 טל' 02-5603324 פקס 02-5602636 | <http://www.education.gov.il/bitachon>
شارع شبيطي يسرائيل 2, اورشليم-القدس, 9100201 هاتف 02-5603324 فاكس 02-5602636 | www.edu.gov.il
shaltiram@education.gov.il